

آرزوهای بزرگ

اثری از چارلز دیکنز

مترجم: رضا آزاد

ای نام توبه‌ترین سرآغاز

بی نام تو نامه کی کنم باز

"تقدیم به همهی آنان که خود را اوقف ترجمه می‌کنند"

مر. آ.

فهرست

۳.....	شخصیت های داستان
۵.....	فصل اول: ملاقات با پیپ
۱۱.....	فصل دوم: دستگیری یک زندانی
۱۶.....	فصل سوم: فرصتی برای پیپ
۲۶.....	فصل چهارم: هدیه ای از یک غریبه
۳۴.....	فصل پنجم: حمله به خواهر پیپ
۴۰.....	فصل ششم: آرزوهای بزرگ
۴۶.....	فصل هفتم: رسیدن پیپ به لندن
۵۰.....	فصل هشتم: ملاقات با آقای و میک و جگوز
۵۴.....	فصل نهم: ملاقات با جو
۵۹.....	فصل دهم: گفتگوی پیپ و هربرت درباره عشق
۶۱.....	فصل یازدهم: حضور پیپ در مراسم خاکسپاری
۶۴.....	فصل دوازدهم: کشف حقیقت توسط پیپ
۶۸.....	فصل سیزدهم: برنامه ریزی برای آینده مگویچ و گوش دادن به گذشته او
۷۲.....	فصل چهاردهم: ملاقات پیپ با استلا و خانم هاویشام
۷۵.....	فصل پانزدهم: پناهگاهی برای مگویچ
۷۸.....	فصل شانزدهم: خانم هاویشام دلیل رنج پیپ را درک می کند
۸۱.....	فصل هفدهم: پیپ در آستانه مرگ
۸۴.....	فصل هجدهم: پایان داستان مگویچ

شخصیت های داستان

Pip

پیپ

Joe Gargery, the village blacksmith

جو گرگری: آهنگر دهکده

Mrs Joe Gargery, Joe's wife and Pip's sister

خانم جو گرگری: همسر جو و خواهر پیپ

Mr Pumblechook, Joe's uncle

آقای پامبل چاک: عموی جو

Mr Wopsle, the church clerk, later an actor

آقای واپسل: کشیک و سپس بازیگر تاتر

Biddy, Mr Wopsle's young cousin

بایدی: دختر عموی جوان آقای واپسل

Orlick, a blacksmith working for Joe Gargery

اورلیک: کارگر آهنگر

Abel Magwitch, a convict

آبل مگویچ: مجرم (زنданی فراری)

Compeyson, also a convict

کامپیسون: مجرم (زندانی فراری)

Miss Havisham, a rich lady

خانم هاویشام: دوشیزه‌ی ثروتمند

Estella, adopted by Miss Havisham

استلا: فرزند خوانده‌ی خانم هاویشام

Mattew Pocket, Miss Havisham's cousin

متیو پاکت: پسر عموی خانم هاویشام

Herbert Pocket, his son

هربرت پاکت: پسر متیو پاکت

Clara, engaged to Herbert

کلارا: نامزد هربرت

Startop, a young gentleman	استارتاپ : جنتلمن جوان
Bently Drummle, a young gentleman	بنتلی درامل : جنتلمن جوان
Mr Jaggers, a London lawyer	آقای جگرز : وکیل ساکن لندن
Molly, Mr Jaggers' Housekeeper	مولی : خدمتکار آقای جگرز
Mr Wemmick, Mr Jaggers' Clerck	آقای ومیک : کارمند آقای جگرز
The aged parent, Wemmick's Father	پدر پیر آقای ومیک
Miss Skiffins, engaged to Wemmick	خانم اسکیفینز : نامزد ومیک

❖ معادل فارسی اسامی Wopsle,Pumblechoock,Biddy,Havisham بر اساس آواشناسی زبان فارسی انتخاب شده است .

re_azad@yahoo.com نظرات، انتقادات و پیشنهادات :

فصل اول

ملاقات پیپ با یک غریبه

نام من فیلیپ است. اما زمانی که بچه بودم تنها پیپ میتوانستم بگویم. بنابراین پیپ چیزیست که همه مرا به این نام صدا میزنند. من همراه خواهرم در دهکده‌ی کوچکی در اسکس زندگی میکردم. او بیش از بیست سال بزرگتر از من بود و با جوگرگری آهنگر دهکده نیز ازدواج کرده بود. پدر و مادرم را از آنجایی که وقتی بچه بودم فوت شدند به هیچ عنوان به یاد ندارم. اما اغلب اوقات عادت داشتم به گورستانی که حدوداً در یک مایلی دهکده واقع شده بود بروم و به نام آنها که روی سنگ قبرشان هک شده بود نگاه کنم.

اولین خاطره‌ی من از بودن در گورستان این است که در بعد از ظهر یکی از روزهای ماه دسامبر که هوا سرد و ابری بود وقتی روی سنگ قبری نشسته بودم و داشتم به مرداب‌های تاریک، مسطح و دست نخورده‌ای که با خط سیاه رودخانه‌ی تیمز تقسیم شده بود مینگریستم و به صدای خروشان دریا نیز گوش میدادم مردی از میان قبرها ظاهر شد، یغه‌ی مرا گرفت و با صدای وحشت‌ناکی فریاد زد: چیزی نگو، ساكت باش. اگر جیغ و دادکنی گلویت را خواهم برید.

او مرد درشت هیکلی بود. لباس‌های خاکستری به تن داشت و به پایش غل و زنجیر وصل شده بود. لباس‌هایش خیس و پاره بود. خسته، گرسنه و بسیار خشمگین به نظر می‌رسید. در تمام عمرم هرگز چنین وحشت زده نشده بودم.

با ترس به او التماس کردم: اووه قربان، گلوی مرا نبرید.

او در حالی که هنوز مرا گرفته بود گفت: زود نامت را بگو و محل زندگیت را نشانم ده پسرجان. گفتم: نام من پیپ است و در دهکده‌ای که آنجاست زندگی میکنم.

او مرا بلند و سر و ته کرد. چیزی جز یک قرص نان کهنه از جیسم نیفتاد. مانند یک سگ آن را دو لقمه‌ی چپ کرد و مرا سر جایم گذاشت.

پرسید: پدرو مادرت کجا هستند؟

در حالی که به سنگ قبرها اشاره میکردم گفتم: آنجا قربان.

فریاد زد: چه گفتی؟

زمانی که متوجه شد منظورم کجاست نزدیک بود فرار کند.

گفت: آهان، فهمیدم. آنها مرده اند. خوب بگو بینم با چه کسی زندگی می کنی؟ البته اگر بگذارم زنده بمانی که هنوز در موردش تصمیم نگرفته ام.

گفتم: همراه خواهرم همسر جو گرگری آهنگر دهکده.
گفت: آهنگر؟

سپس به پایش نگاه کرد. مرا دو دستی گرفت و با عصبانیت به چشم هایم خیره شد.

گفت: تو برایم سوهانی خواهی آورد. می دانی آن چیست؟ همچنین مقداری غذا هم همراهت خواهی داشت. اگر از انجام این کار چشم پوشی کنی یا در این باره به کسی چیزی بگویی قلب را از سینه ات بیرون خواهم کشید.

گفتم: انجامش خواهم داد قربان. قول میدهم.

به شدت ترسیده بودم و چهار ستون بدنم می لرزید.

مرد در حالی که لبخند ناخوشایندی بر لبانش بود به صحبتش ادامه داد و گفت: من با مرد جوانی دوست هستم که با هم سفر می کنیم. او قلب پسران را برشته کرده و می خورد. هر جا که باشی تو را پیدا و قلب را به چنگ خواهد آورد. بنابراین اگر میخواهی زنده بمانی، فردا صبح زود آن سوهان و مقداری غذا همراه خودت به کلبه‌ی چوبی ای که آنجاست بیاور. تنها راه حل همین است. یادت باشد قول داده ای.

دیدم برگشت و به سختی در حالی که زنجیر در پایش اینور و آنور میشد به سمت مرداب ها حرکت کرد. سپس من تا جایی که میتوانستم با سرعت به سمت خانه دویدم.

خواهرم همسر جو گرگری به اینکه مرا با دست بزرگ کرده بود بسیار میبایلید. کسی به من توضیح نداده بود که منظور از با دست بزرگ کردن چیست و چون خواهرم دست سنگین و محکمی داشت و از آن آزادانه برای کتک زدن من و شوهرش استفاده میکرد گمان میکردم جو و من هر دویمان با دست بزرگ شده ایم.

خواهرم زن زیبایی نبود. دیلاق بودو لاغر مردنی و چشم و موهای مشکی داشت با صورتی بسیار قرمز. او کاملاً احساس میکرد که من و جو مایه‌ی دردسرهای زیادی برای او هستیم و همیشه از این بابت شاکی بود.

از سوی دیگر جو مردی نجیب، مهربان، با موهای روشن و چشم‌های آبی کم رنگ بود. او بدون هیچ شکایتی بدخلقی‌های خواهرم را می‌پذیرفت. من و جو از آنجایی که همیشه مورد مذمت و بدخلقی‌های خواهرم واقع میشدیم دوستان خوبی برای هم بودیم و جو هر زمان که میتوانست از من در برابر خشم او محافظت میکرد. بنابراین زمانی که نفس نفس زنان وارد خانه شدم به من یک تذکر دوستانه داد.

گفت: هی پیپ! خواهرت بیرون دنبالت میگردد و همراهش هم یک عصا دارد. اغلب اوقات از آن برای کتک زدن من استفاده می‌کند که حالا حسابی صاف و نرم شده است.
چند لحظه بعد خواهرم شتابان وارد شد.

جیغ زد گفت: کدوم گوری بودی بچه میمون؟

من برای اینکه از چنگ عصایش فرار کنم پشت جو پریدم و قایم شدم.
زیر لب گفتم: در گورستان بودم و سپس شروع کردم به گریه کردن.

گفت: گورستان! اگر من تو را بزرگ نکرده بودم اکنون در گورستان کنار پدر و مادر مان خواهید بودی. روزی تو مرا راهی گورستان خواهی کرد. حالا بگذارید شامتان را آماده کنم.
در ادامه‌ی شب به چیزی جز غریبه‌ای که در مرداب‌ها دیده بودم فکر نمیکرم. گاهی اوقات زمانی که باد در اطراف خانه می‌وزید احساس میکرم صدایش را از بیرون می‌شنوم و با ترس به مرد جوانی که قلب پسران را می‌خورد فکر میکرم. چند لحظه قبل از خواب از سمت مرداب‌ها صدای شلیک اسلحه شنیدم.

از جو پرسیدم: صدای اسلحه بود؟

گفت: اه، باز هم زندانی دیگری فرار کرده. شب گذشته هم یکی دیگر فرار کرده بود. آنها همیشه وقتی کسی از زندان می‌گریزد شلیک می‌کنند.

پرسیدم: چه کسانی شلیک می‌کنند؟

جو به نشانه‌ی هشدار سرش را سمتم تکان داد.

خواهرم با عصبانیت گفت: زیادی سوال میکنی.

در کشتی‌هایی که داخل آنها زندان ساخته شده است مردانی حضور دارند که وظیفه یشان شلیک اسلحه است.

پرسیدم: کنچکاوم بدانم چه کسانی داخل این کشتی‌ها زندانی شده‌اند و چرا؟

هیچ امیدی به شنیدن جواب نداشتم. بیش از حد از خانم جو سوال پرسیده بودم.

گفت: گوش کن پسرم. من تو را با دست بزرگ نکرده‌ام که مردم را تا سر حد مرگ آزار دهی. در رودخانه کشتی‌هایی روی آبند که به عنوان زندان استفاده می‌شوند. افرادی که قتل و غارت می‌کنند در این کشتی‌ها زندانی می‌گردند. آنها گاهی اوقات برای سال‌ها آنجا نگه داری می‌شوند. آنها همیشه زندگی بزهکارانه‌ی خود را با سوال پیچ کردن شروع می‌کنند. حالا برو بخواب.

آن شب به هیچ عنوان خوابم نمی‌برد. از مرد جوانی که خواهان قلبم بود، از خواهرم که زود می‌فهمید غذایش را کش رفته‌ام و از آن مردی که به پایش زنجیر آهنی بود وحشت داشتم. به محض اینکه هواکمی روشن شد از جایم برخاستم و بی سر و صدا به سمت آشپزخانه رفتم. با این امید که غذای زیادی برای کریسمس خواهیم داشت و کسی متوجه گم شدن غذا نخواهد شد مقداری نان، پنیر و یک پای گوشت بزرگ کش رفتم. جرات نکردم همه‌ی بطری برنده‌ی (نوعی مشروب) را بردارم. بنابراین مقداریش را درون یک بطری کوچکتر ریختم تا با خود ببرم. سپس بطری برنده‌ی را با چیزی از یک بطری قهوه‌ای رنگ بزرگ که فکر می‌کردم آب باشد پر کردم. یک تکه سوهان از جعبه ابزارهای جو برداشتم و به سمت مرداب‌های تاریک بیرون دویدم. هوا مه غلیظ بود، چیزی نمیتوانستم بینم. آگر چه مسیرم تا کلبه را به خوبی می‌شناختم اما این بار تقریباً "گم شده بودم. زمانی که مردی را نیمه خواب روی زمین دیدم متوجه شدم که در نزدیکی کلبه هستم. نزدیکش شدم و با دستم به شانه اش زدم. از جایش پرید. فهمیدم آن مردی که دنبالش بودم نیست. او هم مثل آن مرد لباس خاکستری به تن داشت و در پایش زنجیر بود. گمان کردم او همان مرد جوان است. در این لحظه دردی در قلبم تیرکشید. زمانی که به کلبه رسیدم بالآخره مردی را که دنبالش بودم یافتم.

بسیار سرمازده و گرسنه به نظر می رسید که همین مسئله دلم را به حالت سوزاند. در حالی که به شدت دستش می لرزید مشروب را سرکشید و مانند یک حیوان زخمی غذا را خورد. در تمام این مدت به اطرافش نگاه میکرد تا آگر خطری تهدیدش کند متوجه شود.

پرسید: مطمئنی به کسی چیزی نگفته ای یا کسی همراحت نیست؟

گفت: نه قربان. خوشحالم که از غذا خوشتان آمده.

گفت: ممنون پسرم. تو با یک مرد گداگشنه و بدبخت خوب بوده ای.

گفت: از اینکه چیزی برای او باقی نگذاشته اید میترسم.

دوستم لحظه ای دست از غذا خوردن کشید و پرسید: او؟ منظورت کیست؟

گفت: منظورم همان مرد جوانیست که همراحت سفر می کند.

با لبخند گفت: هان اون. او هیچ غذایی نمیخواهد.

گفت: تقریباً گرسنه به نظر می رسید.

با تعجب به من خیره شد و گفت: به نظر می رسید؟ کی؟

گفت: همین حالا، آنجا بود. نیمه خواب. گمان میکرم شما باشی. مانند شما لباس پوشیده بود. او هم مانند شما دلیل مشابهی برای قرض کردن یک تکه سوهان داشت.

نگران بودم نتوانم مودبانه ترا از این بگویم.

گفت: شب گذشته صدای شلیک اسلحه شنیدم. می دانی پسر جان، زمانی که شب را به تنها یی در مرداب سر میکنی خیال همه چیز به سرت میزند. صدای کسانی که فریاد میزنند، صدای شلیک اسلحه و صدای پای سربازها. نشانم ده آن مرد کجا رفت. من او را خواهم یافت و کارش را خواهم ساخت. یک سیلی نثارش خواهم کرد. ابتدا سوهان را به من ده.

اکنون که باز خشمگین شده بود احساس وحشت کردم.

گفت: متأسفم. اکنون باید رهسپار خانه شوم.

به نظر نمی رسید چیزی شنیده باشد. بنابراین زمانی که روی پایش خم شده بود و مانند یک دیوانه داشت با سوهان جان زنجیر را می گرفت فرار کرد.

در میانه‌ی راه خانه و سط مه ایستادم و به صدای اطراف گوش دادم. هنوز میتوانستم صدای سوهان را بشنوم.

فصل دوم

دستگیری یک زندانی

تمام صبح آن روز از اینکه خواهرم به دزدی من پی ببرد و حشت داشتم اما خوشبختانه سرشن مشغول تمیز کردن خانه و کباب کردن جوجه ها برای ناهار کریسمس بود. او متوجه بیرون رفتن من و گم شدن غذا نشده بود. ساعت یک و نیم دو تن از میهمان هایمان از راه رسیدند. آقای واپسل و پامبل چاک.

آقای واپسل که کشیک بود بینی بزرگی داشت و پیشانیش درخشان و کچل بود.

آقای پامبل چاک صاحب فروشگاهی در نزدیکی شهر بود. چاق بود و میان سال و دهانی چون دهان ماهی و چشم هایی خیره داشت. او عمومی تنی جو بود اما خواهرم او را عمو صدا میزد. روز کریسمس هر سال به سلامتی خواهرم دو شیشه مشروب همراحت می آورد.

خواهرم همیشه در جواب محبتش میگفت: اووه عمو پامبل چاک محبت کردی.

آقای پامبل چاک هم هر بار این گونه جوابش را میداد: لیاقت بیشتر از این است.

حتی اگر از خواهرم دزدی نکرده بودم نشستن با این میهمانان دور یک میز معذبم میکرد. نه تنها آرنج پامبل چاک در چشمم بود بلکه اجازه‌ی صحبت هم نداشت. آنها بدترین قسمت گوشت را به من می دادند. حتی اگر جوجه زنده بود بابت قسمت هایی از بدنش که به من داده بودند احساس شرم میکرد. بدتر از آن این بود که بزرگسالان هرگز مرا به حال خود نمی گذاشتند.

آقای واپسل با همان صدای کلفتی که معمولا در کلیسا استفاده میکرد گفت: قبل از خوردن غذا اجازه دهید از پروردگارمان به خاطر غذایی که برایمان مهیا کرده سپاس گذاری کنیم.

خواهرم درگوشی به من گفت: شنیدی؟ شاکر باش.

آقای پامبل چاک قاطعانه گفت: پسر جان به خصوص شکر گزار کسی باش که تو را با دست (دست تنها) بزرگ کرده است.

آقای واپسل کنجکاوانه با ناراحتی پرسید: چرا جوانان هرگز شکر گزار نیستند؟

آقای پامبل چاک در جوابش گفت: آنها ذاتا شخصیت بدی دارند.

سپس هر سه یشان به نحو ناخوشایندی به من نگاه کردند.

زمانی که میهمان به خانه می آمد موقعیت جو حتی ضعیفتر از معمول میشد. اما آگر میتوانست همیشه سعی میکرد کمک حال من باشد. گاها" برای آرام کردن آبگوش اضافی به ظرف می ریخت. اکنون همین کار را انجام داد.

آقای پامبل چاک گفت: فکرش را بکن پسر جان. آگر خواهرت تو را بزرگ نکرده بود.

خواهرم با عصبانیت گفت: گوش می دهی؟

پامبل چاک ادامه داد: همانطور که گفتم آگر خواهرت زندگیش را وقف مراقبت از تو نکرده بود اکنون کجا بودی؟

جو آبگوشت بیشتری به ظرف ریخت.

آقای واپسل دلسوزانه به خواهرم گفت: او مایه دردسر شماست خانم.

خواهرم فریاد زد: دردسر؟ دردسر؟

سپس در حالی که خواهرم شروع کرد به فهرست کردن همه بیماری ها، تصادفات و جرم های من، همه به جز جو با انزجار به من نگاه می کردند. جو آبگوشت بیشتری به ظرف اضافه کرد طوری که گوشت درون آن شناور شد. میخواستم بینی آقای واپسل را از جایش بکنم. سر انجام خواهرم خانم جو ساخت شد تا نفسی تازه کند.

به آقای پامبل چاک گفت: عمو جان باید کمی مشروب میل کنیم. از قبل یک بطری باز کرده ام. بالاخره اتفاق افتاد. اکنون خواهرم به اینکه من مقداری مشروب کش رفته ام و به جایش آب ریخته ام پی خواهد برد. آقای پامبل چاک گیلاسش را تا چراغ بالا برد، لبخندی زد و آن را سر کشید. فقط چند لحظه بعد زمانی که از جایش پرید و شروع کرد به انجام حرکات عجیب و غریبی در اتاق، همه می در کمال شگفتی به او خیره شدیم.

با خودم گفتم: دیوانه شده است؟ کنچکاو بودم بدانم که آیا او را به کشن خواهم داد و آگر این چنین باشد چگونه؟ در نهایت نفس زنان خودش را روی صندلی انداخت و فریاد زد: دارو! در این لحظه فهمیدم جریان از چه قرار است. به جای پر کردن بطری مشروب با آب، قویترین و بد

مزه ترین داروی خواهرم را به اشتباه درون آن ریخته بودم. چیزی که داخل بطری بزرگ قهوه ای رنگ وجود داشت داروی خواهرم بود.

خواهرم پرسید: اما چگونه داروی من توانسته داخل بطری مشروب برود؟
خوشبختانه خواهرم جهت یافتن پاسخ وقت نداشت چون آقای پامبل چاک برای از بین بردن مزه ای دارو از او یک نوشیدنی داغ الکلی خواست.

زمانی که مرد چاق آرامتر شد خواهرم گفت: حالا وقتش است. همگی باید هدیه ای را که عمو برایمان آورده امتحان کنیم. یک پای گوشت بسیار خوشمزه.

آقای پامبل چاک که اکنون بسیار آرامتر به نظر می رسد گفت: حق با شماست خانم جو. پای را بیاورید.

جو دوستانه به من گفت: پیپ تو هم باید مقداری بخوری.
می دانستم چه اتفاقی در پیش است. بیشتر از این نمی توانستم آنجا بنشینم. از میز پائین پریدم و سریعاً اتاق را ترک کردم.

خواهرم در حالی که فریاد می زد پای را دزدیده اند (پای گم شده است) از آشپزخانه خارج شد اما وقتی سربازها را دید ایستاد.

افسر مسئول گفت: آقایان و خانم ها عذر میخواهم. من به نام پادشاه اینجا هستم و به دنبال آهنگر میگردم.

خواهرم با عصبانیت پرسید: چرا دنبال او هستید؟
افسر موبدانه پاسخ داد: خانم از طرف خود اعلام می دارم که از آشنازی با همسر خوب ایشان بسیار خرسندم. از جانب پادشاه از وی درخواست دارم که این دستبند ها را تعمیر کند.
آقای پامبل چاک کف زنان گفت: بسیار عالی، بسیار عالی.

در حالی که جو چراغ آهنگری را روشن کرد و مشغول کار شد سربازان در آشپزخانه منتظر ماندند. اکنون احساس بهتری داشتم چون همه پای گوشت گم شده را فراموش کرده بودند.
افسر گفت: عالیست. قبل از تاریکی شب دستگیرشان خواهیم کرد.

آقای واپسل پرسید: مجرمان را؟

افسر گفت: بله. دو تن از آنها به مرداب ها گریخته اند. آیا اینجا کسی آنها را دیده است؟ همگی گفتند نه (همگی سرshan را به نشانه‌ی نه تکان دادند). کسی چیزی از من نپرسید.

زمانی که دستبندها آماده شد جو پیشنهاد داد که ما هم باید همراه سربازان برویم و خانم جو از آنجایی که کنجهکاو بود بداند چه اتفاقی خواهد افتاد موافقت کرد.

پس جو، آقای واپسل و من هر سه یمان از دهکده تا مرداب‌ها پشت سربازان به راه افتادیم. زیر لب گفتم: جو، امیدوارم که آن مرد بیچاره را نیابیم.

گفت: من هم امیدوارم پیپ.

هوا سرد بود و از سمت دریا باد شرقی می‌وزید. کم کم داشت تاریک می‌شد. ناگهان همگی ایستادیم. از دوردست صدای دادو فریاد شنیدیم

افسر دستور داد: زود باشید از این راه و همگی در آن مسیر شتابان حرکت کردیم. صدای داد و فریاد واضح تر شد.

- قاتل، فراری، کمک.

سرانجام دیدیم دو مرد با یک دیگر در حال کتک کاری هستند. یکی از آنها زندانی ای بود که من کمکش کرده بودم و دیگری مردی بود که وقتی در نزدیکی کلبه دیدمش فرار کرد.

زندانی من فریاد زد: تحویل شما. او را برای شما نگه داشته بودم.

آن یکی مرد گفت: جناب افسر او سعی داشت مرا به قتل برساند.

از صورتش خون می‌آمد و مشخص بود که حسابی ترسیده.

مرد اولی گفت: او را به قتل برسانم! نه. در این صورت مرگش بسیار ساده خواهد بود. میخواهم پشت میله‌های زندان بپوسد. او همانطور که در دادگاهمان دروغ گفت دروغ

می‌گوید.

چند لحظه بعد زندانی من برای اولین بار متوجه حضورم شد. سرم را به نشانه‌ی اینکه نمیخواستم سربازها پیدایش کنند سمتش تکان دادم. به من خیره شد بود. نفهمیدم متوجه منظورم شده است یا نه.

زندانی ها کنار رودخانه بردۀ شدند. آنجا قایقی منتظر بود تا آنها را به کشتی (کشتی مخصوص نگهداری از زندانیان) ببرد.

زندانی من درست زمانی که نزدیک بود برود گفت: جناب افسر، من پس از فرام، از خانه‌ی آهنگر مقداری غذا چون نان، پنیر، مشروب و پای گوشت دزدیدم. آهنگر، متأسفم که پای گوشت را خوردم.

جو با مهربانی پاسخ داد: خوشحالم که چنین کاری انجام داده‌ای. ما نمی‌دانیم دلیل مجرم بودن و زندانی شدن شما چیست؟ با این حال خواهان مردن شما از گرسنگی نیستیم.

مرد با پشت دست کشیش چشمانتش را مالید. ما قایقی را که آنها را تا نیمه‌ی رودخانه می‌برد تماشا کردیم جایی که کشتی بزرگ مشکی رنگی به وسیله‌ی زنجیرهای پوسیده اش روی آب نیز ایستاده بود. او داخل کشتی نپدید شد و من گمان کردم این آخرین باری بود که دیدمش.

فصل سوم

فرصتی برای پیپ

همیشه می دانستم به محض اینکه به اندازه‌ی کافی بزرگ شوم شاگرد جو خواهم شد. بنابراین عادت داشتم که بیشتر اوقات روز به او در آهنگری کمک کنم. با این وجود همچنین در مدرسه‌ی شبانه‌ای که توسط یکی از خویشاوندان دور آقای واپسل مدیریت می‌شد درس می‌خواندم. او در حین تدریس زمانی که ما بچه‌ها با یکدیگر دعوا میکردیم عمدتاً "می‌خوابید. اما بایدی دختر عمومی جوان آقای واپسل سعی میکرد که ما را تحت کنترل داشته و خواندن و نوشتن و شمردن یادمان دهد.

آقای واپسل هر سه ماه یکبار از ما امتحان می‌گرفت. در واقع به هیچ عنوان سوالی نمی‌پرسید اما با صدای بلند از آثار شکسپیر می‌خواند، دستانش را به طرز عجیبی حرکت میداد و از صدایش لذت می‌برد.

یک شب، تقریباً یک سال پس از دستگیری زندانیان فراری، کنار بخاری آشپزخانه نشسته بودم و داشتم نامه‌ای به جو می‌نوشتم. نیازی به نوشتن نامه نبود چون او در کنارم نشسته بود. اما می‌خواستم مهارت نوشتمن را تمرین کنم. پس از یک یا دو ساعت کار سخت موفق به نوشتمن نامه شدم.

"جوی عزیزم، امیدوارم حالت خوب باشد. به زودی چیزهایی را که یاد گرفته‌ام یادت خواهم داد. چقدر جالب است جو.

دوستدارت پیپ"

جو در حالی که چشمان آبی رنگ مهربانش از فرط تعجب گرد شده بود گفت: پیپ، پسر بزرگ! چقدر چیز یاد گرفته‌ای. این دو حرف، حروف (ج) و (و) هستند که برای نوشتمن جو استفاده می‌شوند. درست است پیپ؟

کنجهکاو بودم بدانم که آیا به جو باید از اول تدریس کنم؟ بنابراین پرسیدم: گرگری را چگونه می‌نویسی جو؟

گفت: من اصلاً نمی‌نویسم. اما میدانی شیفته‌ی خواندن هستم: به من یک کتاب یا روزنامه‌ی خوب بده با یک بخاری. بیشتر از این نمی‌خواهم. خوب زمانی که با حروف (ج) و (و) مواجه می‌شوی خواندن چقدر جالب می‌شود.

پرسیدم: جو، وقتی جوان بودی هرگز به مدرسه نرفتی؟

- نه پیپ. پدرم بیش از حد مشروب می‌خورد. وقتی مشروب می‌خورد عادت داشت که مادرم و گاهها مرا هم کتک بزنند. بنابراین من و مادرم به دفعات از خانه فراری شدیم. مادرم عادت داشت بگوید: جو حالا میتوانی به مدرسه بروی. اما پدرم قلب رعوفی داشت و نمی‌توانست بدون ما زندگی کند. بنابراین همیشه به سراغمان می‌آمد پیدایمان می‌کرد، به خانه می‌برد و کتکمان میزد. می‌بینی پیپ من هرگز چیزی یاد نگرفته‌ام.

- جوی بیچاره

- اما یادت باشد پیپ. پدرم قلب رعوفی داشت.

با اینکه حرفش متعجبم کرد اما چیزی نگفتم
جو ادامه داد: او اجازه داد که من یک آهنگر شوم. چیزی که شغل خودش هم بود اما هرگز انجامش نمی‌داد. تا زمان مرگش من مایحتاج خانواده را تامین می‌کردم. گوش کن پیپ. می‌خواهم این بیت را بر سر قبرش بنویسم.

"هر خطایی که از هنگام شروع داشت

ای خواننده، به یاد داشته باش که او قلب رعوفی داشت"

با تعجب پرسیدم: خودت خالق این بیت هستی جو!

با غرور گفت: بلی. در یک آن به ذهنم خطر کرد. اما متاسفانه پول کافی برای خرید سنگ قبر نداشت. مادر بیچاره ام هم به آن نیاز داشت. مریض بود و اندکی بعد فوت شد. سرانجام به آرامش رسید.

چشمان جو اشک آلود شد. ادامه داد: سپس تنها شدم و بعد خواهرت را ملاقات کردم... در حالی که با جدیت به من نگاه می‌کرد و چون نمی‌دانست که موافق حرفش نخواهم بود ادامه داد: خواهرت زن خوییست.

چیزی بهتر از این برای گفتن به ذهنم نرسید: خوشحالم که این گونه فکر می کنی جو.
جو گفت: من هم از این بابت خوشحالم. خواهرت بسیار مهربان است. تو را دست تنهایی بزرگ
کرده. تو بچه‌ی خیلی کوچکی بودی. بنابراین زمانی که به خواهرت پیشنهاد ازدواج دادم به او
گفتم: آن طفل معصوم را بیاور با ما زندگی کند. در کارگاه اتفاقی برایش وجود دارد.
دستانم را دور گردن جو حلقه زدم و در آغوشش گریه کردم.

جو گفت: گریه نکن دوست عزیزم! من و تو همیشه بهترین دوستان هم بوده ایم.
در حالی که اشکهایم را پاک می کردم جو ادامه داد: بنابراین ما اینجا یم پیپ. اکنون اگر قصد داری
به من چیزی یاد دهی (و من از حلا هشدار میدهم که خیلی کودن هستم). خانم جو نباید هرگز از
این مسئله بویی ببرد و اما چرا؟ چون که همیشه دوست دارد در قدرت باشد. می دانی، دستور دادن
را دوست دارد.

پرسیدم: جو چرا هرگز سرکشی نمی کنی؟
گفت: خوب بگذار اینگونه شروع کنم. خواهرت باهوش است و من نه. چیز دیگری که مهم است
دوست عزیز این است که وقتی به زندگی سخت مادر بیچاره ام فکر می کنم از درست رفتار نکردن
با یک زن وحشت می کنم. بنابراین بهتر است که کمی در برابر خانم جو ضعیف به نظر برسم تا
اینکه سرش داد بزنم، اذیتش کنم یا کتکش زنم. پیپ واقعاً متأسفم که او تو را هم مورد مذمتو
بدگویی قرار می دهد و با عصایش کتکت می زند. آرزو دارم که ای کاش فقط من مورد
مذمت های او بودم. اما این گونه نیست پیپ.

چند لحظه بعد صدای اسبی را در جاده شنیدیم. خواهرم و عموماً پامبل چاک بود که داشتند از مغازه
برمی گشتند. کالسکه یشان رسید و در هجوم هوای سرد وارد آشپزخانه شدند.

خانم جو در حالی که با هیجان شنلش را در می آورد گفت: اکنون اگر امشب این پسر شکرگزار
نباشد دیگر هرگز نخواهد شد.

پامبل چاک با تایید حرفش گفت: آن زن به این پسر یک شانس بزرگ می دهد.
در حالی که سعی می کردم شاکر به نظر برسم به جو نگاه کردم و با حرکت لب هایم به او گفتم:
آن زن؟!

جو کاملاً متوجه منظورم نشد.

مودبانه به آنها گفت: داشتید درباره‌ی یک زن صحبت می‌کردید.

خواهرم با عصبانیت در جوابش گفت: او یک زن است. مگر اینکه بخواهی خانم هاویشام را مرد صداکنی و تو حتی چنین کاری نخواهی کرد.

جو پرسید: منظورت همان خانم هاویشام ثروتمند است که تنها‌ی در خانه‌ی بزرگی در شهر زندگی می‌کند.

خواهرم گفت: خانم هاویشام دیگری وجود ندارد که من بشناسم. ایشان پسری می‌خواهند که به خانه یشان برود و آنجا بازی کند. از عمو پرسیده که آیا کسی را می‌شناسد و عمو از آنجایی که مثل همیشه به فکر ماست این پسر را پیشنهاد کرده. علاوه بر این، عمو از آنجایی که فهمیده این پسر ممکن است با رفتن به خانه‌ی خانم هاویشام نیز ثروتمند شود پیشنهاد داده که او را امشب با کالسکه اش به شهر ببرد. پیپ امشب در خانه‌ی عمو خواهد ماند و فردا به خانه‌ی خانم هاویشام خواهد رفت. نگاهش کن تو رو خدا.

خواهرم یغه ام را گرفت و فریاد زد: به کثافتی که روی این پسر است نگاه کنید.

خانم جو طبق معمول همیشه سر تا پایم را با خشونت شست و مرا در لباس‌های روز یکشنبه که بهترین لباس‌هایم بود تحويل آقای پامبل چاک داد.

در کالسکه‌ای که مرا به شهر می‌برد کمی گریه کردم. تاکنون هرگز از جو دور نبودم و هیچ ایده‌ای هم در مورد اینکه در خانه‌ی خانم هاویشام چه اتفاقی خواهد افتاد نداشت.

آقای پامبل چاک به نظر می‌رسید با خواهرم در مورد اینکه من باید شدیداً "شکنجه شوم موافق است. حتی زمان خوردن غذا. بنابراین صبح روز بعد هنگام صبحانه برایم یک قرص نان بزرگ همراه با اندکی کره و یک فنجان آب گرم با مقدار بسیار اندکی شیر داد. از طرفی هم اصرار داشت چیزهایی را که در مدرسه یاد گرفته ام بپرسد.

پرسید: "مجموع ۷ و ۱۳ چیست؟" کل زمان صبحانه را به آزمودن من گذراند. ادامه داد: ۹ و ۱۱ "چطور؟"

بنابراین زمانی که حول و حوش ساعت ۱۰ به خانه‌ی خانم هاویشام رسیدیم بسیار خوشحال شدم.
خانه‌یشان بسیار بزرگ بود. از سنگ‌های کهن ساخته شده بود و بر روی پنجره‌هایش میله‌های
آهنی نصب بود. زنگ را زدیم و دم در ورودی خانه منتظر ماندیم.

حتی بعدش عمو پambil چاک گفت: ۱۴ چطور؟

اما من تظاهر کردم که چیزی نشنیدم. سپس دوشیزه‌ای جوان آمد و در را باز کرد. اجازه داد من
داخل شوم. عمو پambil چاک قبل از اینکه دوشیزه‌ی جوان او را متوقف کند دنبال من راه افتاده
بود.

دوشیزه‌ی جوان از پambil چاک پرسید: قصد ملاقات با خانم هاویشام را دارید؟
عمو پambil چاک که کمی سر درگم شده بود در جوابش گفت: اگر خانم هاویشام افتخار دهند بلی.
دوشیزه گفت: اه، اما می‌دانید چیست؟ ایشان نمی‌خواهند.

عمو پambil چاک جرات نکرد که اعتراضی کند. اما قبل از اینکه مجبور به ترک آنجا شود با
عصبانیت دم گوشم گفت: پسر جان! اینجا حواست به رفتارت باشد و آن‌ها یی که با دست
بزرگت کرده اند را به یاد داشته باش.

گمان کردم که برخواهد گشت و از در ورودی خانه خواهد پرسید: ۱۶ چطور؟ اما برنگشت.
دوشیزه‌ی جوان مرا از مسیر باغچه‌ی نابسامانی داخل خانه برد. اگرچه مرا "پسر" صدا میزد و
همسن من بنظر می‌رسید اما گویا بزرگتر از من بود. زیبا و مثل یک ملکه نیز مغروف بود. ما
راهروهای بسیار زیادی را پیمودیم تا اینکه به یک در رسیدیم. دوشیزه مرا آنجا تنها گذاشت و
شمعش را هم با خود برد.

در را زدم و اجازه داده شد تا داخل شوم. خود را در یک اتاق بسیار بزرگ دیدم. همه جای اتاق را
پرده گرفته بود و نمی‌گذاشت که نوری از بیرون داخل شود. تنها چند شمع روشن وجود داشت. در
وسط اتاق کنار میز دوشیزه‌ای عجیب و غریب نشسته بود که قبل او را ندیده بودم. لباس عروسی ای
که از مواد قیمتی ساخته شده بود به تن داشت. موهاش سفید بود و روی آن گل‌های عروسی
وصل شده بود. دور دوشیزه را چمدان‌هایی پر از لباس و جواهر آلات احاطه کرده بود.

او فقط یک جفت کفش سفید پوشیده بود. سپس متوجه شدم که لباس عروسی در طول این سالها زرد رنگ شده و گل های سر دوشیزه نیز پژمرده شده اند. همچنین عروس داخل لباس هم پیر شده بود.

تمام چیزهای داخل اتاق بسیار قدیمی و در حال مرگ بودند. تنها روشنایی داخل اتاق، از چشمان پیر دوشیزه که به من خیره شده بودند منعکس میشد.

دوشیزه که در کنار میز نشسته بود پرسید: تو که هستی؟

- پیپ خانم، پسر آقای پامبل چاک. آمده ام تا اینجا بازی کنم.

- نزدیکتر بیا. اجازه ده به تو نگاهی بیاندازم.

زمانی که رو برویشان ایستادم متوجه شدم که عقریه‌ی ساعت موچی و ساعت داخل اتاقشان هر دو ۲۰ دقیقه مانده به ۹ ایستاده اند.

خانم هاویشام پرسید: "آیا از زنی که از زمان تولدت رنگ آفتاب را هرگز ندیده است نمی‌ترسی؟
گفتم: متأسفم، اگر بگویم نه دروغ بزرگی گفته ام.

دوشیزه در حالی که دستش را روی سمت چپ سینه اش گذاشت پرسید: "می‌دانی این چیست؟"
گفتم: بلی خانم. این مرا یاد زندانی فراری ای که با او مواجه شده بودم می‌اندازد."

اضافه کردم: این قلب شماست خانم.

دوشیزه با فریادی تقریباً "غورو آمیز و لبخندی عجیب گفت: قلب شکسته‌ی من.

سپس ادامه داد: خسته شده ام. دنبال چیز متفاوتی هستم. بازی کن.

اطاعت کردن از هیچ دستوری نمیتوانست به دشواری اطاعت کردن از دستوری باشد که در آن خانه و آن اتاق صادر شد. فکر هجوم به دور میزی که تصور می‌شد کالسکه‌ی پامبل چاک باشد به حد کافی ناامیدم کرده بود اما نمیتوانستم خود را وادار به انجام چنین کاری کنم. فقط از روی درماندگی آنجا ایستادم.

گفتم: "متأسفم خانم. خواهرم در صورتی که شما از دستم شکایت کنید بسیار عصبانی خواهد شد. با این حال اکنون نمیتوانم بازی کنم. همه چیز برایم بسیار عجیب و غریب، تازه و غم انگیز است."

حرفم را قطع کردم. ترسیدم بیشتر از این بگویم.

خانم هاویشام نگاهی به لباس و سپس به صورتش در آینه ای که روی میز بود انداخت.
زیر لب گفت: بسیار عجیب برای او، بسیار آشنا برای من. بسیار تازه برای او، بسیار کهنه برای من و
بسیار غم انگیز برای هر دویمان. استلا را صداکن.

سرانجام زمانی که استلا با شمعش از راهروی تاریک وارد اتاق شد خانم هاویشام یک تکه جواهر
را از روی میزش برداشت و آن را روی موهای استلا گذاشت.

- خیلی زیبا شدی عزیزم. این روزی مال تو خواهد شد. آکنون میخواهم ورق بازی تو با این
پسر را ببینم.

- با این پسر! اما او فقط یک پسر معمولیست.

حس کردم خانم هاویشام در گوش استلا گفت: خوب ممکن است موجب رنجش خاطرش شوی.
او چون جسدی که آماده‌ی کفن و دفن بود نشسته و داشت ورق بازی ما را زیر نور شمع تماشا
میکرد. تا حدی کنچکا و بودم بدانم که آیا ترس او از نور آفتاب به خاطر این است که او را تبدیل به
غبار خواهد کرد یا نه؟

قبل از پایان بازی استلا با انججار فریاد زد: این پسر چه دست‌های زمخت و پوتین‌های کلفتی دارد.
ناگهان متوجه شدم که حق با اوست.

خانم هاویشام در گوش گفت: درمورد استلا چه فکر میکنی؟
در جوابش در گوشی گفتم: به نظرم او بسیار مغorer است.

- دیگر؟

- خیلی زیباروست.

- دیگر؟

- به نظرم بسیار گستاخ هم میباشد. دوست دارم به خانه بازگردم و او را علی رغم اینکه بسیار
زیباست دیگر هرگز نیینم. نمی‌دانم. دوست دارم آکنون به خانه بازگردم.

خانم هاویشام با لبخند گفت: تو میتوانی به خانه بروی. در شش روز آینده دوباره بیا. استلا مقداری
به او غذا ده. برو پیپ.

بنابراین خود را داخل باغچه‌ی پر شاخ و برگ در نور روز دیدم. استلا مقداری نان و شیر برایم روی زمین گذاشت. انگار که داشت به سگ غذا میداد. این طرز رفتار استلا مرا بسیار رنجاند و چشمانم را اشک آلود کرد. به محض اینکه متوجه شد ریش خندی زد و مرا از در ورودی خانه بیرون انداخت.

در حالی که داشتم مسیر چهار مایلی خانه تا آهنگری را با پای پیاده می‌پیمودم به تمامی چیزهایی که در آنجا دیده بودم فکر می‌کرم. همانطور که محزونانه به دست و پاهایم نگاه می‌کرم به یادم آمد که من چیزی جز یک بچه کارگر معمولی نیستم و آرزو کرم که ای کاش متفاوت بودم. خواهرم کنچکاو بود تا تمامی جزئیات ملاقات من از خانه‌ی خانم هاویشام را بداند و دائم سوال پشت سوال از من می‌پرسید. به دلیلی احساس کرم که نمیتوانم یا نمیخواهم درباره خانم هاویشام و خانه‌ی عجیب و غریب‌ش توضیحی دهم. میدانستم خواهرم چیزی نخواهد فهمید. بدتر از آن این بود که پامبل چاک پیر خرفت برای عصرانه از راه رسید تا سوالات بیشتری بپرسد.

تنها نگاه کردن به آن چشمان خیره‌ی ماهی مانند و آن دهان باز مرا وادر به سکوت می‌کرد.

پامبل چاک به خانم جو گفت: مرا با این پسر تنها بگذار خانم. کمک خواهم کرد تا تمرکز کند. حالا پسر جان مجموع ۴۳ و ۷۲ چیست؟

گفتم: نمیدانم. اهمیتی هم نمیدهم.

جهت مزاح گفت: برای مثال ۸۵ است؟

اگر چه میدانستم ۸۵ نیست در جواب گفتم: بلی ۸۵. خواهرم ضربه‌ی محکمی به سرم زد.

پامبل چاک ادامه داد: خانم هاویشام را توصیف کن.

دروغکی گفتم: قد بلند و سبزه بود.

خواهرم با بی تابی گفت: راست میگوید عمو جان؟

آقای پامبل چاک در جوابش گفت: اووه بله. بنابراین بلافصله متوجه شدم که او هرگز خانم هاویشام را ندیده است.

پامبل چاک سپس به خواهرم آرام گفت: بدین شکل از این پسر حرف می‌کشنند.

خانم جو گفت: عمو جان، چگونه او را وادر به اطاعت از خود کرده ای؟!

پامبل چاک پرسید: خوب پسر، اکنون بگو زمانی که آنجا رسیدی خانم هاویشام مشغول چه کاری بود؟

در جواب گفت: او داخل یک کالسکه‌ی مشکی رنگ نشسته بود. آقای پامبل چاک و خانم جو هر دو به یکدیگر خیره شدند. تکرار کردند: داخل یک کالسکه‌ی مشکی رنگ؟ با اعتماد به نفس بیشتر گفت: بلی و خانم استلا که به گمانم خواهر زاده‌ی ایشان بود از طریق پنجره‌های کالسکه‌کیک و مشروب در بشقاب‌های طلایی رنگ به ایشان میدادند.

آقای پامبل چاک پرسید: آیا فرد دیگری هم آنجا حضور داشت؟ گفت: چهار سگ گنده آنجا بود. آنها گوشتی را که از سبدی نقره‌ای رنگ بیرون زده بود میخوردند.

پامبل چاک گفت: جای این کالسکه کجا بود پسر جان؟ گفت: داخل اتاق، اما خبری از اسب نبود. خانم جو پرسید: عمو جان! مگر ممکن است؟

پامبل چاک گفت: او زن عجیب و غریبیست خانم. کاملاً" ممکن است. چه نوع بازی‌ای انجام دادید پسر جان؟

در جوابش گفت: با پرچم‌ها بازی میکردیم. عجب دروغ‌هایی داشتم میگفتم. ادامه دادم: استلا یک پرچم آبی رنگ را تکان میداد من یک پرچم قرمز رنگ و خانم هاویشام از پنجره‌ی کالسکه پرچمی را که روی آن تعدادی ستاره‌های طلایی رنگ وجود داشت تکان میداد.

خوشبختانه آنها دیگر سوالات بیشتری از من نپرسیدند. تا زمان بازگشت جو از آهنگری به خانه آنها هنوز داشتند در مورد چیزهای خارق العاده‌ای که من دیده بودم بحث میکردند.

زمانی که متوجه شدم چشمان آبی رنگ جو از فرط تعجب نیز گرد شده اند بابت دروغ‌هایی که گفته بودم بسیار شرم‌سار گشتم و آن شب به محض اینکه برای لحظه‌ای جو را تنها یافتم پیشش رفتم و به دروغ‌هایی که در مورد ملاقات‌ام با خانم هاویشام گفته بودم اعتراف کردم.

جو در حالی که شوکه شده بود گفت: هیچ کدامشان حقیقت نداشت پیپ؟! خبری از کالسکه‌ی مشکی رنگ نبود؟! اما حداقل سه تا سگ حضور داشتند. مگه نه پیپ؟ نه؟! حتی یک سگ؟!
گفتم: نه جو. متأسفم.

جو در حالی که چهره‌ی مهربانش بسیار پریشان به نظر می‌رسید گفت: پیپ، دوست عزیزم! اگر دروغ بگویی فکر میکنی زمانی که فوت شدی کجا خواهی رفت؟
گفتم: میدانم جو. وحشتناک است. نمیدانم چه اتفاقی افتاد؟ ای کاش چنین پوتین‌های کلفت و دستانی زمخت نداشت. خیلی بدبتخم جو. آن دوشیزه‌ی جوانی که در خانه‌ی خانم‌هاویشام بود به من گفت: عوام. و من میدانم که جزو عوام هستم. این مسئله منجر شد که دروغ بگویم.

جو در حالی که با خونسردی داشت پیپ خود را روشن میکرد گفت: یک چیز را به یاد داشته باش پیپ. دروغ گفتن همیشه اشتباه است. تو نمیتوانی با دروغ گفتن از عوام بودنت فرار کنی. راهکارش این نیست. تو تمام مدت در حال یادگیری هستی پیپ. به نامه‌ای که شب گذشته برایم نوشته نگاه کن. حتی پادشاه هم مجبور بود از اول (ابتدا) شروع به یادگیری کند. مگه نه پیپ؟ آن برای من یاد آور هر کدام از پرچم‌های موجود در خانه‌ی خانم‌هاویشام می‌باشد. نه؟ آن یک ترحم است. بیین پیپ، کسی که با تو در حال صحبت می‌باشد دوست وفادار توست. نصیحتم را آویزه‌ی گوشت کن. دروغ بس است. خوب زندگی کن و با شادی بمیر.

در حالی که حرف‌های صادقانه‌ی جو باعث دلگرمیم شده بود رفتم تا بخوابم. اما نمی‌توانستم خود را از این فکر باز دارم اینکه از نظر استلا پوتین‌های جو کلفت و دست‌هایش زمخت میباشد و همچنین اینکه کل خانواده‌ی ما نیز عوام محسوب میشود. آن روز را هرگز فراموش نمیکنم.

فصل چهارم

هدیه ای از یک غریبه

شدیداً" مشتاق بودم که استلا مرا بپذیرد. متوجه شدم که تنها با حضور در مدرسه‌ی شبانه‌ی خانم واپسل نمیتوانم به خوبی آموزش ببینم. بنابراین از بایدی دختر عمومی آقای واپسل خواستم تا هر چیزی را که در موردش آگاهی دارد به من یاد دهد. او تا جایی که میتوانست به من کمک کرد. با این حال میدانستم که زمان زیادی طول خواهد کشید تا بتوانم به سطح استلا برسم.

یک شب دنبال جو رفتم تا او را از بار دهکده به خانه بیاورم. خواهرم گاهی اوقات به جو اجازه میداد که برای کشیدن پیپ و نوشیدن کمی آبجو به بار برود. آقای واپسل و جو همراه یک غریبه نشسته بودند که هرگز آشنایی قبلی با او نداشتند. یکی از چشمانش نیمه باز بود و کلاه بزرگی داشت که بیشتر سرش را پوشانده بود. زمانی که من رسیدم ناگهان کنجکاو شد و به طرز کاملاً "عجبی ران پایش را مالید. او چند لحظه پیش برای خودشان رم (نوعی نوشیدنی الکلی) سفارش داده بود.

گفت: آقایان، اینجا تنها دهکده‌ی این دور اطراف است؟!

جو گفت: بلی. فقط چند مرداب پایین رودخانه وجود دارد.

غریبه پرسید: آیا مردم هرگز شبستان را در کنار مرداب‌ها سپری می‌کنند؟

جو گفت: نه. به جز زندانیان فراری که پیدا کردن شان مشکل است. یک بار من، آقای واپسل و پیپ جوان که اینجا نشسته برای یافتن یکی از آنها به مرداب‌ها رفتم. مگه نه پیپ؟

گفتم: بلی جو. غریبه با چشم سالمش نگاهی به من کرد.

پرسید: نام ایشان چیست؟ پیپ؟ پسر شماست؟

آقای واپسل در جوابش با صدای رسمی ای که از آن در کلیسا استفاده می‌کند این گونه توضیح داد: این پسر برادر زن آهنگر است.

زمانی که نوشیدنی‌ها رسیدند غریبه کاری انجام داد که نمی‌خواست کسی جز من متوجه آن شود. او نوشیدنی داغش را با آب مخلوط کرد اما به جای اینکه آن را با قاشق بهم بزند از یک تکه سوهان استفاده کرد و بعد از تمام شدن کارش آن را داخل جیب پشتی شلوارش گذاشت.

به محض اینکه سوهان را دیدم متوجه شدم این همان سوهانیست که از جو دزدیده بودم و میدانستم
که این مرد زندانی مرا میشناسد. با ترس و وحشت به او خیره شدم.

مرد دوستانه به گفت و گویش ادامه داد تا اینکه جو از جایش بلند شد و دست مرا گرفت تا بار را
ترک کنیم.

غريبه گفت: يك لحظه صبر کن. قصد دارم به اين پسر چيزی دهم. از جييش سكه اي را که درون
يك کاغذ قدیمی پیچیده بود بیرون آورد و آن را به من داد. با يك نگاه معناداري گفت: اين مال
توست. در حالی که هنوز به چشمانش خيره بودم گفتم: ممنون قربان.

من و جو با پاي پياده راهی خانه شديم. در تمام طول مسیر جو دهانش را باز نگه داشته بود تا بوی
رم از دهانش برود و خواهرم از بوی نفس جو متوجه اينکه او رم خورده است نشود. اما زمانی که به
خانه رسيديم مردی را دیدم که آن سكه و اسکناس دو پوندي را به من داده بود. خواهرم فکر کرد
که باید اشتباهی رخ داده باشد و اسکناس ها را نگه داشت. مبادا مرد برای پس گرفتنشان بازگردد.
اما میدانستم که اين اسکناس ها و سكه از طرف زندانی من است و احساس کردم که داشتن دوستان
زنданی مرا بيش از پيش جزو عوام خواهد کرد.

بار دیگری که نزد خانم هاویشم رفتم در اتاق متفاوتی از قبل منتظرشان ماندم. چندین دوشيزه و آقا
که خويشاوند ايشان بودند آنجا حضور داشتند. آن ها همگي رویشان را برگرداندند و تا زمانی که
استلا مرا به عنوان اولین نفر به داخل صدا کرد با دیده‌ی نفرت به من می‌نگريستند. در حالی که
استلا مرا از راهروهای تاریک به سمت اتاق خانم هاویشم میبرد ناگهان ایستاد و صورتش را
نژدیک صورتم آورد.

- به من نگاه کن پسر! من زیبا نیستم؟!

- نه، به نظرم بسیار زیبارویی.

- نسبت به تو گستاخی و بی ادبی میکنم؟!

- نه به اندازه‌ی بار قبل.

تا میتوانست سیلی محکمی به صورتم زد.

- آکنون در موردم چه فکر میکنی ای پسر بی ادب کوچولو؟

- نمی‌گوییم

- چرا بازگریه نمی‌کنی احمق؟

- چون که هرگز به خاطر تو دوباره گریه نخواهم کرد.

وعده‌ای که داده بودم دروغی بیش نبود چون در آن لحظه در درونم داشتم گریه می‌کردم و فقط میدانستم که بعدها چقدر به خاطرش گریه خواهم کرد.

در راه پله‌ی طبقه‌ی بالا مردی را دیدم که در تاریکی پایین می‌آمد. او مرد بزرگ و درشت هیکلی بود. با پوستی بسیار تیره، چشمانی تیز و کله‌ای بزرگ که موهای فرق سرش تقریباً ریخته بود. دستانش به شدت بوی صابون معطر میداد. نمیدانستم که او بعدها در زندگی من چقدر فرد مهمی خواهد شد.

در حالی که داشت به من نگاه میکرد از استلا پرسید: این کیست؟

استلا در جوابش گفت: یک بچه دهاتی. خانم هاویشام دنبالش فرستاده.

مرد به من گفت: خوب تا جایی که میدانم اکثر پسرها بد (شرور) میباشند. مودب باش.

در حالی که با اخم به من نگاه میکرد گوشه‌ی انگشت بزرگش را گازگرفت و سپس به طبقه‌ی پایین رفت.

این بار خانم هاویشام در اتاق دیگری بود که قبلاً "آنجا را ندیده بودم. روی تمام اسباب اثایه را گرد و خاک پوشانده بود. زیر نور شمع توانستم میز بزرگی را که در وسط آن یک سینی زرد رنگ با صدها حشره را که داشتند از آن تغذیه میکردند ببینم.

خانم هاویشام در حالی که به میز اشاره میکرد گفت: این جاییست که مرا زمان مرگم آنجا می‌گذارند. روی میز درازخواهم کشید و بستگانم میتوانند بیایند و به من نگاه کنند.

او دست لاغرش (استخوانیش) را روی شانه ام گذاشت اما نمیخواستم مرا لمس کند. می‌ترسیدم آنجا بمیرد. سپس در حالی که به آن سینی زرد رنگ اشاره میکرد افروز: آن‌کیک تولدم است.

با عصبانیت به همه جای اتاق نگاه کرد و ناگهان گفت: بیا. کمکم کن تا اطراف اتاق راه بروم. استلا را هم صداکن.

زمانی که داشت راه میرفت بازویش را گرفتم تا کمکش کنم. زمانی که استلا بستگان خانم هاویشم را که در طبقه‌ی پایین منتظر وی بودند داخل اتاق آورد ما هنوز داشتیم به آرامی و با زحمت دور اتاق راه میرفتیم. آنها دم در ما را تماشا میکردند. گمان کردم مرا به خاطر رفتار سرد خانم هاویشم مقصوس میدانند.

یکی از دوشیزه‌ها با محبت گفت: خانم هاویشم عزیز، چقدر سرحال به نظر می‌رسید! خانم هاویشم بالحن تنده گفت: این گونه نیست. لاغر شده ام و رنگ و روی پوستم رفته است. دوشیزه‌ی دیگری بی‌درنگ گفت: چگونه خانم هاویشم بعد از این همه مریضی میتوانند سرحال باشند. غیر ممکن است. عجب فکر احمقانه‌ای!

خانم هاویشم از آن دوشیزه پرسید: حال شما چطور است؟

در حالی که داشتیم به او نزدیک میشدیم خواستم اما خانم هاویشم اصرار کرد که آن طرفتر برویم. نسبتاً "گستاخانه" به نظر می‌رسید.

آن دوشیزه در جواب با ناراحتی گفت: اصلاً سرحال نیستم. دوست ندارم در مورد احساساتم زیاد صحبت کنم. اما خوب من شب‌ها اغلب بیدار میمانم و به شما فکر میکنم خانم هاویشم عزیز! در حالی که دوباره داشتیم شتابان آن طرف گروه کوچک راه میرفتیم خانم هاویشم

گفت: خوب، فکر نکن!

آن دوشیزه گفت: میترسم. نمیتوانم جلوی خودم را بگیرم. اغلب آرزو میکنم که ای کاش کمتر حساس و دوست داشتنی بودم. اما شخصیتم این گونه است و مجبورم که با آن سرکنم. به آرامی شروع کرد به گریه کردن. وقتی داشت اشک می‌ریخت افزود: اکنون به متیو نگاه کن. او هرگز به دیدن خانم هاویشم عزیز نخواهد آمد_ اما من.

زمانی که خانم هاویشم نام متیو را شنید از راه رفتن باز ایستاد و به کسی که این حرف‌ها را گفته بود نگاه کرد. او نگاهان ساكت شد.

خانم هاویشم قاطع‌انه گفت: متیو آخر سر خواهد آمد. زمانی که من بمیرم و روی آن میز دراز بکشم، شما اطراف میز خواهید ایستاد و به من نگاه خواهید کرد. تو اینجا، تو آنجا، تو کنار او، شما دو تا آن جا. اکنون که جایتان را فهمیده اید بروید.

خانم ها و آقایان به آرامی از اتاق خارج شدند. بعضی ها به آرامی اعتراض میکردند که به اندازه ی کافی خویشاوند نزدیک خویش را ملاقات نکرده اند.

زمانی که همه رفته بودند خانم هاویشم به من گفت: پیپ، امروز روز تولد من است. به کسی اجازه نمیدهم که درباره ی آن صحبتی کند. بستگانم در این روز هر سال به اینجا می آیند. امروز، مدت ها قبل از به دنیا آمدن تو روز عروسی من بود. در این روز همچنین ممکن است که بمیرم و زمانی که آنها مرا در لباس عروسیم روی آن میز دراز کنند انتقام را از او خواهم گرفت.

در هوای سنگین آن اتاق تاریک و غبار آلود چهره ی او در آن لباس زرد و سفید روحانی به نظر می رسید. سکوت طولانی ای حکم فرما بود.

طبق معمول من خانه را ترک کردم و به سمت در رفتم اما این بار چیز عجیبی اتفاق افتاد. در باع مرد جوان رنگ پریده ای با موهای روشن دیدم.

گفت: سلام، بیا مبارزه کنیم.

متعجب شدم که بدون گفتن هیچ حرفی دنبالش راه افتادم.

سریعا برگشت و گفت: یک دقیقه صبر کن. من باید دلیلی برای مبارزه به تو بدهم. این هم دلیل! موهایم را کشید و سپس سرش را محکم به شکم کویید.

پس از این حاضر شدم تا با او مبارزه کنم. اما خیلی حرکت میکرد و من نمیتوانستم نزدیکتر شوم. در حالی که مشتاقانه داشت خود را برای مبارزه آماده میکرد گفت: از قوانین بازی تعیت کن.

به نظر می رسید درباره ی مبارزه چیزهای زیادی میدانست. به همین دلیل زمانی که او را با ضربه ی اول و سپس با ضربه ی دوم به زمین زدم بسیار متعجب شدم. هر بار سریع بلند میشد و به نظر می رسید به خاطر صحیح مبارزه کردن بسیار خوشحال است. من او را بابت شجاعت و شورو اشتیاقش تحسین میکردم. سرانجام مجبور شد برنده شدن مرا بپذیرد. سپس خدا حافظی کردیم.

زمانی که دم در رسیدم دیدم استلا متظر من ایستاده است. به نظر می رسید چیزی او را خوشحال کرده. کنجکاوی بودم بدانم که آیا مبارزه ی ما را تماشا کرده بود یا نه.

قبل از اینکه بروم گفت: اگر دوست داری اجازه میدهم بوسم کنی.

گونه اش را بوسیدم. اینکه میخواستم او را بسیار بوسم حقیقت داشت. با این حال احساس کردم که بوسیدنش تقریباً "مانند سکه ای می ماند که جلوی یک بچه دهاتی فقیر انداخته شده و ارزش دیگری ندارد.

مرد جوان رنگ پریده را دیگر آنجا ندیدم. تقریباً یک سال به دیدارم با خانم هاویشام ادامه دادم. او از ستایش من از استلا و ناخشنودی من از او زمانی که مرا به سخره میگرفت بسیار لذت می برد. عادت داشت به گوش استلا این گونه زمزمه کند: ادامه بدء عشقم. قلب مردان را بدون هیچ عذری بشکن. میخواهم انتقام را از آنها بگیری.

در طول این مدت خواهرم و آن پامبل چاک احمق از بحث در مورد خانم هاویشام و ثروت قابل توجه او دست نکشیدند. آنها مطمئن بودند که من میتوانم انتظار دریافت یک هدیه‌ی بزرگ از جانب خانم هاویشام قبل یا بعد از فوت او را داشته باشم. اما یک روز خانم هاویشام تصمیم گرفت که اکنون روز موعود یعنی روز معرفی من به عنوان شاگرد جو فرا رسیده است. بنابراین به من گفت که جو را به خانه اش ببرم. خواهرم بابت اینکه همراه جو دعوت نشده بود بسیار عصبانی شد. روز بعد زمانی که دوست عزیزم جو همراه من وارد اتاق خانم هاویشام شد نمیتوانست به راحتی به چشمانش اعتماد کند. تاریکی، شمع‌ها، غبار، اثنایه‌ی کهنه و دوشیزه‌ی پیری که لباس عروسیش را به تن داشت درک همگی اینها بسیار فراتر از ذهن محدود جو بود. احتمالاً "دلیل اینکه در حین صحبت از حرف زدن مستقیم با خانم هاویشام صرف نظر میکرد و به جایش تنها با من حرف میزد این بود.

به خاطر جو احساس شرمساری میکردم. به خصوص زمانیکه می دیدم استلا پشت خانم هاویشام دارد به من میخندد.

خانم هاویشام این گونه شروع کرد: خوب. تو، جو گرگری آهنگر آیا حاضری پیپ را به شاگردیت پذیری؟

جو در جوابش گفت: میدانی پیپ، ما چگونه می توانیم منتظر این باشیم که باهم کار کنیم. مگر این گونه نبوده است پیپ؟

خانم هاویشام ادامه داد: زمانی که پیپ را به شاگردیت قبول کردی انتظار هیچ پاداشی از من نداشته باش.

جو با کمی دلخوری گفت: پیپ. چنین سوالی نیازمند جواب نیست. موضوعیست بین من و تو. مگه نه پیپ؟!

خانم هاویشام نگاه محبت آمیزی به جو کرد. فکر میکنم او بیشتر از استلا به شخصیت جو پی برده بود. کیسه‌ی کوچکی را از روی میز برداشت و گفت: چیزی که داخل این است را پیپ به دست آورده. بیست و پنج پوند. این را به استاد بده پیپ.

شرایط حاکم بر آنجا به نظر می‌رسید که جو را دیوانه کرده بود. حتی اکنون به صحبت با من بیشتر پافشاری میکرد.

گفت: این خانم نسبت به تو بسیار بخشنده است. حالا دوست عزیزم، ما باید تلاش کنیم که وظایفمان را در قبال هم انجام دهیم. مگه نه پیپ؟!

خانم هاویشام گفت: خدا حافظ پیپ! استلا آنها را بیرون ببر.

پرسیدم: آیا باید دوباره برای دیدنتان بیایم؟

گفت: نه، اکنون گرگری استاد توست. گرگری به یاد داشته باش من این پول را به تو داده ام چون پیپ پسر خوبی بوده است. بیشتر از این انتظار نداشته باش.

به نحوی موفق شدم جو را از خانه خارج کنم و حالش در روشنایی روز به حالت عادی برگشت. در واقع گمان میکردم صحبت با خانم هاویشام هوشش را افزایش داده باشد زیرا در حین بازگشت به خانه برنامه‌ای به شدت هوشمندانه را طرح ریزی کرد.

به محض اینکه رسیدم خواهرم فریاد زد: ملاقات با دوشیزه‌های زیباییان تمام شد؟!

کنجه‌کاوم بدانم که چطور شد به خودتان زحمت بازگشت به خانه دادید؟!

جو گفت: خانم هاویشام از ما خواسته تا حامل چیزی باشیم.

انگار داشت سعی میکرد تا دقیقاً "عین کلمات را به یادش بیاورد.

گفت: بهترین‌ها را برایت آرزو دارد. مگه نه پیپ؟

من گفته‌ی جو را تایید کردم و سپس جو ادامه داد: خانم هاویشام به خاطر اینکه به گونه‌ای بیمار است که نمیتواند لذت مصاحبت با یک خانم را داشته باشد معدرت خواهی کرد.

خواهرم با خشنودی گفت: خوب! او میتوانست این پیام را زودتر بفرستد آگرچه دیر فرستادن پیام بهتر از هرگز نفرستادن است. او به پیپ چه چیزی داد؟

جو با صدای بلند گفت: هیچی. و با بلند کردن دستش صحبت خواهرم را قطع کرد. خانم هاویشام گفت که هر آنچه به پیپ داده به خواهرش یعنی خانم گرگری تعلق دارد. مگه نه پیپ؟! خواهرم با خنده پرسید: چقدر پول داده؟

جو پرسید: نظرت در مورد ۱۰ پوند چیست؟
خواهرم گفت: بد نیست.

جو گفت: بیشتر است. نظرت در مورد ۲۰ پوند چیست؟
خواهرم گفت: خوبه.

جو با خوشحالی گفت: خدمت شما بیست و پنج پوند هست و کیف را به خواهرم داد.

فصل پنجم

حمله به خواهر پیپ

تنها در عرض یک سال همه چیز تغییر کرده بود. قبل از رفتن به خانه‌ی خانم هاویشام و ملاقات با استلا همیشه میخواستم شاگرد جو باشم و علی‌رغم همه‌ی شماتت‌های خواهرم از بودن در خانه لذت میبردم. آکنون به خاطر شغل و خانه‌ام احساس شرم‌ساری میکردم. بسیار غمگین بودم. با اینکه حال به خاطر جو در آهنگری می‌ماندم و سخت کار میکردم. خوشحالم به او هرگز درباره‌ی اینکه چقدر ناراحت بودم چیزی نگفتم. تلاش کردم تا پیرو الگوی او باشم. یعنی یک مرد صادق، خوشحال و سخت‌کوش.

با این حال بدترین ترسم این بود که روزی استلا به آهنگری بیاید و مرا ببیند که دارم به عنوان یک آهنگر معمولی، با صورت و دستهای سیاه کار میکنم. با خود فکر میکردم که "اگر مرا ببیند یقیناً" با نفرت از من دور خواهد شد.

شب‌ها برای اینکه بتوانم خود را تا سطح استلا آموزش دهم به سختی مطالعه میکردم و هر آنچه را که یاد میگرفتم با جو در میان میگذاشتم. در نتیجه معلومات جو بیشتر میشد و دیگر به خاطرش در مواجه با استلا احساس شرم‌ساری نمیکردم.

در یکی از روزهای یکشنبه من و جو به مرداب‌ها رفتیم تا طبق معمول با هم مطالعه کنیم. گمان نمیکردم او هرگز چیزی را از یک هفته‌ی بعد به یاد داشته باشد. اما او با آسودگی خاطر پیش را می‌کشید و تا جایی که میتوانست خود را دانا و باهوش نشان میداد. سوالی داشتم که میخواستم از او بپرسم.

گفتم: جو؟ فکر میکنی آیا من دوباره باید خانم هاویشام را ملاقات کنم؟
گفت: خوب پیپ! آیا او گمان نخواهد کرد که تو از او انتظار چیزی داری؟ به من گفت که چیز دیگری به تو نخواهد داد.

گفتم: اما جو، من آکنون تقریباً یک سال است که شاگردی تو را میکنم و بابت این هرگز از خانم هاویشام قدردانی نکرده‌ام.

جو آرام گفت: حق با توت پیپ

پرسیدم: جو، میتوانی نصف روز فردا را به من مرخصی دهی؟ مایلم به ملاقات خانم است-هاویشام
بروم.

جو محکم گفت: پیپ، تا جایی که میدانم نام ایشان است-هاویشام نیست.

- میدانم جو!طفا" جو.

- باشه پیپ اماگر از دیدنت خوشحال نشد بهتر است دیگر آنجا نروی.

جو آهنگر دیگری داشت که در کارگاه برایش کار میکرد. نامش اورلیک بود و هیچ دوست و
فamilی در دهکده نداشت. او مردی درشت هیکل، قوى و تنبل بود که به طرز عجیبی در حالی که
شانه هایش خمیده و چشمانش رو به پایین بود با طمانیه راه میرفت. او مرا به دلایلی دوست
نداشت، حتی زمانی که بچه بودم و زمانی که شاگرد جو شدم به نظر می رسید از من متفرق
است. وقتی که در مورد مرخصی نیم روزی من مطلع شد با عصبانیت چکشش را روی زمین
انداخت.

به جو گفت: استاد، حالا که به پیپ جوان مرخصی داده ای به من هم بده.

جو پس از اندکی تامل سرش را به نشانه ای موافقت تکان داد و گفت: خوب به تو خواهم داد.
چند لحظه بعد خواهرم که مخفیانه از بیرون کارگاه به صحبت آنها گوش داده بود از یکی از
پنجره ها جو را صدرازد.

گفت: تو احمقی. فکر میکنی مرد ثروتمندی هستی و به مرد تنبلی چون اورلیک مرخصی
میدهی! کاش من استاد او بودم تا نشان میدادم یک من ماست چقدر کره دارد.
اورلیک با عصبانیت به خواهرم گفت: تو میخواهی استاد همه باشی و یک چیز دیگر: تو یک زن
شرور، پیر و زشت هستی.
خواهرم جیغ زنان گفت: چه گفتی؟ اووه! اووه! مرا چه صدا زدی؟ کسی جلوی مرا بگیرد.
خواهرم داشت کم کم خودش را به عمد عصبانی میکرد. من و جو چنین اتفاقی را قبل از بارها دیده
بودیم.

اورلیک با از جار گفت: خودت رانگه دار. آگر همسر من بودی گردنت را سفت میگرفتم تا خفه شوی.

خواهرم جیغ زد: اووه! اووه! من یک زن متاهلم. در خانه‌ی خودم با من این گونه صحبت میشود و شوهرم اینجا کنارم ایستاده. اووه! اووه!

مانند یک زن دیوانه موهاش را کشید و شتابان به سمت در کارگاه رفت که خوشبختانه من آن را بسته بودم. جوی بیچاره هیچ انتخابی نداشت. مجبور بود اورلیک را به مبارزه بطلبد.

اما جو قوی ترین مرد دهکده بود و اورلیک خیلی زود مانند آن مرد جوان رنگ پریده (که در باغ خانم هاویشام با او مبارزه کرده بود) نقش بر زمین شد. سپس جو در کارگاه را باز کرد و خواهرم را که فقط چند لحظه بعد از تماشای دعوا از طریق پنجره بیهوش روی زمین افتاده بود بلند کرد. خواهرم بقیه‌ی روز را در آشپزخانه ماند و جو همراه اورلیک با صلح و صفا یک گیلاس آب جو در آهنگری نوشید. آن روز بعد از ظهر که به خانه‌ی خانم هاویشام رسیدم کس دیگری جز استلا که دختر عمومی دوشیزه‌ی پیر بود در را برایم باز کرد. خانم هاویشام درست مثل قبل به نظر می‌رسید.

گفت: خوب، امیدوارم که از من انتظار چیزی نداشته باشی؟!
گفت: در واقع نه خانم هاویشام. تنها میخواهم بدانید که از کمک شما بابت شاگردی جو بسیار سپاس گذارم.

خانم هاویشام گفت: خوب است. روز تولدت برای دیدنم دوباره بیا.

ناگهان فریاد زد: دنبال استلا میگردد؟ جواب بد؟!

اعتراف کردم و گفت: بلی. امیدوارم حال استلا خوب باشد.

گفت: استلا برای گذراندن تحصیلات به خارج از کشور رفته است. او بیش از پیش زیبا شده و توسط همه‌ی اطرافیانش مورد ستایش قرار میگیرد. احساس نمیکنی او را از دست داده‌ای.
او چنان خنده‌ی ناخوشایندی با گفتن آخرین کلمات کرد که نمی‌دانستم چه بگویم و زمانی که خانه را ترک کردم اندوه بیشتری بر من چیره شد.

سر راهم که از وسط شهر میگذشت آقای واپسل را دیدم. دو تایی تا خانه پیاده روی کردیم. شب تاریک، مه آلود و بارانی ای بود و تنها می توانستیم کسانی را که از رو برو می آمدند ببینیم.

گفتم: سلام، اورلیک تو هستی؟

گفت: بلی، تا خانه همراهتان می آیم. تمام بعد از ظهر داخل شهر بودم. صدای بلند اسلحه را که از کشتی های مخصوص نگهداری زندانیان شلیک میشد شنیدیم؟ چند زندانی باید فرار کرده باشند. گفته ای او مرا به فکر زندانیم انداخت. بیشتر از این صحبت نکردیم و در سکوت تا خانه راه رفتیم. دیر وقت بود که به دهکده رسیدیم و زمانی که دیدیم چراغ های داخل بار روشن است و مردم دارند به داخل و بیرون می دوند متعجب شدیم. آقای واپسل داخل رفت تا بفهمد چه اتفاقی رخ داده است.

بعد از چند دقیقه شتابان بیرون دوید و فریاد زد: پیپ، اتفاق بدی در کارگاه افتاده! بدو. می گویند شاید یک زندانی فراری زمانی که جو بیرون بوده داخل خانه شده و به کسی حمله کرده است. تا رسیدن به کارگاه از دویدن بازنایستادیم. در آشپزخانه‌ی خانم جو دکتر، جو و گروهی از زنان حضور داشتند و خواهرم وسط آنها بیهوش روی زمین افتاده بود. دیگر هرگز نمی توانست غریب نباشد. جو آن شب در بار بود و زمانی که چند دقیقه قبل از ساعت ده به خانه رسید دید خواهرم روی زمین افتاده. چیزی به سرقت نرفته بود. با یک ابزار سنگین ضربه‌ی محکمی به پشت سر خواهرم وارد شده بود. روی زمین کنار او زنجیر آهنی مجرم افتاده بود. آن زنجیر به زندانی هایی که آن روز فرار کرده بودند تعلق نداشت.

پلیس هفته ای بعد به تحقیقات در مورد حمله پرداخت. با این حال کسی دستگیر نشد. مطمئن بودم که آن زنجیر آهنی به زندانی من تعلق دارد اما گمان نمیکردم که او به خواهرم حمله کند. مهاجم میتوانست اورلیک یا آن غریبه‌ای که سوهان را در بار نشانم داده بود باشد. اما تعدادی از شاهدین اورلیک را تمام شب در شهر دیده بودند. تنها علت شک من به اورلیک دعوای او با خواهرم بود اما خوب خواهرم ده هزار بار با همه در دهکده دعوا کرده و اگر آن غریبه برای باز پس گرفتن دو پوندی که داده بود آمده باشد خواهرم با خوشحالی آنها را به او میداد. بنابراین نمی توانستم حدس بزنم که چه کسی به او حمله کرده بود. او برای مدتی طولانی مریض احوال روی تخت خواهد بود.

نمیتوانست حرفی بزند یا چیز زیادی بفهمد و شخصیتیش کاملاً "عرض شده بود. ساكت و صبور شده بود و به خاطر مراقبت هایی که انجام میدادیم خوشحال بود. زمانی که چیزی میخواست عادت کرده بود نام آن را بنویسد یا باکشیدن تصویر نشانش دهد و ما هم سعی میکردیم که منظورش را متوجه شویم. او نیاز داشت تا کسی تمام وقت مراقبش باشد و خوبشخانه از آنجایی که خانم واپسل پیر فوت شده بود بایدی آمد تا با ما زندگی کند. او خواهرم را کاملاً درک میکرد و از او به خوبی مراقبت می نمود.

روزی خواهرم حرف ت را کشید و به نظر می رسید که بسیار خواهان آن است. من برایش نان توست و چایی آوردم اما بایدی سریعاً "متوجه منظورش شد و فریاد زد: منظورش حرف ت نیست بلکه چکش اورلیک را کشیده. خواهرت نامش را فراموش کرده و می خواهد او را ببیند. باید بگویم که انتظار داشتم خواهرم اورلیک را متهم به حمله کند اما در عوض از دیدن او بسیار خوشحال به نظر می رسید. بعد از آن اغلب عادت داشت که با اورلیک ملاقات کند و کسی هم دلیلش را نمی دانست. در یکی از روزهای یکشنبه از بایدی خواستم تا با هم برای قدم زنی به مرداب ها برویم.

با جدیت گفتم: بایدی! میخواهم چیزی به تو بگویم. قول بده که مثل یک راز بینمان بماند. دوست دارم یک جنتلمن شوم.

بایدی در جوابم گفت: فکر نمیکنی به خاطر همین که هستی خوشحالتری. اغلب خودم هم از این موضوع متعجب بودم با این حال نمیخواستم آن را از زبان بایدی بشنوم. گفتم: میدانم سخت است. اگر میتوانستم با کار کردن در آهنگری خوشحال باشم عالی می شد. شاید میتوانستیم لحظات بیشتری را کنار هم سپری کنیم و می شد به اندازه‌ی کافی برایت خوب باشم. اینطور نیست بایدی؟

گفت: بلی اینگونه است. اما نمی خواهم زیاد با من خوب باشی.

من با عصبانیت گفتم: نکته همین است. اگر کسی مرا بی نزاکت و عوام خطاب نمیکرد در موردش فکر نمیکردم.

بایدی با علاقه به من نگریست و گفت: گفتن چنین حرفی درست و مودبانه نیست. چه کسی چنین
چیزی گفته؟

این حرف قبل از اینکه بتوانم جلویش را بگیرم از دهانم در رفت: دوشیزه‌ی زیبایی در منزل خانم
هاویشام زندگی می‌کند که بسیار ستودنیست. من مایلم که جنتلمن او باشم.
بایدی با ملایمت گفت: ارزش دردرس را ندارد پیپ.

گفتم: شاید حق با تو باشد اما نمیتوانم از ستایش او دست بکشم.

بایدی عاقل ترین دختر دهکده بود و سعی نداشت که مرا بیش از این ترغیب کند. در حالی که به
سمت خانه قدم زنان می‌رفتیم احساس آرامش و راحتی به من دست داد. با خود گفتم: چقدر
احمقی پیپ! متوجه شدم که با بودن در کنار بایدی از بودن در کنار استلا خوشحالترم.

ناگهان گفتم: بایدی، کاش میتوانستم عاشقت شوم! تو از آنجایی که دوست قدیمی من هستی به طرز
حروف زدنم اهمیت نمی‌دهی؟!

با کمی اندوه پاسخ داد: نه البته که نه. اما میدانی تو هرگز عاشقم نخواهی شد.

به این فکر میکردم که آیا به صادقانه و درست کار کردن با جو ادامه دهم و با بایدی ازدواج کنم یا
شجاعت به خرج دهم و امیدوارم باشم که خانم هاویشام مرا به همسری استلا در آورده و
خوب شیختم کند.

فصل ششم

آذوهای بزرگ

شب یکی از روزهای شنبه که چهار سالی میشد شاگردی جو را میکردم با هم همراه بعضی از دهاتی‌های داخل بار نشسته بودیم و به آقای واپسل گوش میدادیم. او داشت با یک سری حرکات نمایشی گزارش دادگاه قاتلی را که در روزنامه چاپ شده بود میخواند و همگی ما از تماشای او که به این‌ای ن نقش شخصیت‌های اصلی می‌پرداخت لذت می‌بردیم.

شاهدان پیر و ضعیف بودند و وکلا باهوش و تیز بین و متهم یک قاتل خشن و خبیث. ناگهان ما متوجه حضور جنتلمن عجیبی که به واپسل گوش میداد شدیم. نگاه سردی به ما داشت. در حالی که گوش‌های انگشت‌ش را گاز میگرفت به ما گفت: خوب، پس شما به این نتیجه رسیده اید که فرد متهم قاتل است. این طور نیست؟

آقای واپسل قاطع‌انه جواب داد: بلی به نظر من او گناهکار است. همگی ما به نشانه‌ی تایید حرف واپسل سرمان را تکان دادیم.

غريبه گفت: آیا شما می‌دانید که قوانین انگلستان هر فردی را بی‌گناه می‌پنداشد و لو اينکه گناهکاری او اثبات شود؟

آقای واپسل این گونه شروع کرد: قربان، من خودم به عنوان یک مرد انگلیسی... غريبه گفت: از زیر سوال فرار نکن. جواب بد. میدانی یا نه؟ کدام است؟ واپسل بیچاره در جوابش گفت: البته که میدانم.

غريبه پرسید: پس چرا همان ابتدا جواب سوالم را ندادی؟ یک سوال دیگر، آیا میدانی دادگاه هنوز تمام نشده است؟

واپسل مردد شد و همگی ما نظر نسبتاً بدی به او پیدا کردیم.

غريبه ادامه داد: و شما داشتید می‌گفتید که متهم قبل از پایان دادگاه و قبل از اينکه جرمش اثبات شود گناهکار است.

متوجه شدیم که واپسل نگون بخت اصلاً هیچ درکی از قانون یا به واقع هیچ چیز دیگری ندارد.

غريبه روبروي گروه کوچکمان ايستاد و گفت: دنال آهنگر دهکده جوگرگري و شاگرديش پيپ ميگردم.

او مرا نشناخت. اما من متوجه شدم که او همان جنتلمنی است که در راه ملاقاتم با خانم هاويشام دیده بودمش. حتی از دستانش بوی همان صابون معطر می آمد.

گفت: مايلم با شما دو نفر خصوصی صحبت کنم.

بنابراین من و جو بار را ترک کردیم و همراه او قدم زنان رهسپار خانه شدیم. زمانی که به کارگاه رسیدیم غريبه گفت: نام من جگرز است و وکيل هستم. جوگرگري من از جانب کسی مامور شده ام که به تو پيشنهاد ميدهد تا دوره‌ی شاگردي اين پسر را لغو کني. آيا در ازاي از دست دادن شاگرديت خواهان مبلغی هستي؟

جو که خيره مانده بود گفت: من هرگز سر راه پيپ قرار نمی گيرم. جوابم نه است (پولي نمي خواهم). آقای جگرز گفت: سعى نكниد که بعدا" نظرتان را تغيير دهيد. من مامورم و معذور. از جانب خود سخن نمي گويم. چيزی که باید بگويم اين است که اين مرد جوان آرزوهاي بزرگی دارد.

جو و من به نفس نفس افتاديم و به يكديگر نگاه کردیم. جگرز ادامه داد: به من گفته شده که بگويم اين مرد جوان وقتی بزرگتر شود بسيار ثروتمند خواهد شد. علاوه بر اين شخصی که مرا مامور کرده خواهان اين است که مرد جوان خانه را ترک کرده و به عنوان يك جنتلمن که انتظار ميرود وارت ثروتی باشد آموزش بييند.

رويای من به حقیقت پيوسته بود. خانم هاويشام داشت مرا ثروتمند ميکرد.

وکيل ادامه داد: آکنون دو شرط وجود دارد. اولا"، شما هميشه از نام پيپ باید استفاده کنيد و دوما" نام شخصی که در حق شما بسيار لطف کرده است باید به عنوان يك راز باقی بماند تا اينکه آن شخص خود انتخاب کند به شما بگويد يا نه. شما از پرسيدن هرگونه سوال يا تلاش برای پي بردن به اينکه آن شخص کيس است منع هستيد.

او ادامه داد: خوب حالا پردازيم به جزئيات. من به اندازه‌ی کافی به تو پول خواهم داد تا در حين تحصيل مانند يك جنتلمن زندگي کني. برای تقاضاي هر چيزی که نيازمندش هستي نزد من خواهی آمد. آقای متیو پاکت را به عنوان معلم پيشنهاد ميدهم.

یادم آمد که متیو نام یکی از بستگان خانم هاویشام بود که اغلب به دیدن خانم هاویشام نمی آمد.
ادامه داد: باید لباس های جدیدی برای خود تهیه کنی. بیست پوند بدhem کافیست؟
او بیست سکه ی یک پوندی را که داخل کیف بزرگش بود با دقت شمرد و روی میز
انداخت. سپس پرسید: کی میتوانی به لندن بیایی؟ شنبه هفته ی بعد؟
من در حالی که بسیار سردرگم شده بودم موافقت کردم. او به جو که حتی سردرگم تر به نظر
می رسید نگاه کرد و گفت: خوب جو گرگری شاید، فقط می گوییم شاید، قول چیزی را
نمی دهم. شاید به من گفته شود که به تو هدیه ای در ازای از دست دادن شاگردت دهم.
جو دست بسیار قدر تمدنش را با ملایمت روی شانه ام گذاشت و گفت: پیپ می داند که آزاد است
به دنبال سرنوشت و خوش بختیش برود. اما آگر فکر می کنید که این پول میتواند از دست رفتن این
بچه ی کوچک که به آهنگری می آمد و همیشه بهترین دوستم بوده است را جبران کند...
جو دیگر نمی توانست ادامه دهد.

گفتم: جوی خوب عزیز، من کاملاً آمده ام تا تو را ترک کنم و نسبت به تو بسیار ناسپاس
بوده ام. اکنون میتوانم تو را بینم که با دست تنومند آهنگریت جلوی چشمانت را گرفته ای.
شانه هایت دارند می لرزند و اشکهایت بر گونه هایت جاری میگردد.

اما من در این لحظه به خاطر بخت خوبیم بسیار هیجان زده بودم و چیزی را که به جو مدیون بودم
فراموش کرده بودم. آقای جگرز فکر میکرد جو واقعاً احمق است که پولی نمیگیرد و در عین حال
که به من یادآوری میکرد تا هفته ی آینده در زمان رسیدن به لندن مستقیماً نزد ایشان بروم خانه را
ترک نمود. هنگام ترک خانه بدون توجه کیفیش را از یک دستش به آن یکی می انداخت.
جو به بایدی گفت که چه اتفاقی افتاده و هر دو به من تبریک گفتند. آنها ابتدا بسیار ساكت و
غمگین بودند چون داشتم ترکشان میکردم. با این حال قول دادم که هرگز فراموششان نخواهم کرد و
اغلب برای ملاقاتشان به دهکده باز خواهم گشت. بایدی سعی کرد تا این خبرهای خوش را به
خواهرم توضیح دهد اما زن بیچاره نمیتوانست چیزی بفهمد. هر چقدر که جو و بایدی بیشتر
خوشحال می شدند و در مورد برنامه های احتمالی من برای آینده بحث میکردند من غمگین تر
می شدم. اکنون میتوانستم همانطور که آرزویش را داشتم به یک جنتلمن تبدیل شوم. مطمئن نبودم

که میخواهم خانه ای را که پر از خاطرات شیرین بچگی بود ترک کنم. آن هفته به کندی گذشت. آخرین پیاده رویم را از گورستان به مرداب ها انجام دادم. حداقل نیاز نداشتم که دیگر در مورد زندانیم فکر کنم. بی شک، او تاکنون مرده است. قصد داشتم سوال خاصی از بایدی پرسم. زمانی که تنها بودیم گفت: بایدی، فکر نمیکنی بتوانی به جو کمی درس بدھی؟
بایدی پرسید: منظورت چیست؟ به او یاد دهم؟!

گفت: خوب، من دوست عزیزم جو را بیشتر از هر کس دیگری دوست دارم اما تحصیلات و رفتاوهای او میتواند بهتر از این باشد.

چشمان بایدی از فرط تعجب گرد شد و گفت: اووه! پس رفتاوش تاکنون به اندازه‌ی کافی خوب نبوده است.

گفت: اووه! رفتاوش برای اینجا مناسب است. اما زمانی که ثروتمند می‌شوم دنبال کسی هستم که با افراد مهم دیدار کرده و بتواند به درستی رفتاوار نماید.

بایدی در حالی که به من نگاه میکرد پرسید: آیا تاکنون در موردش فکر کرده‌ای؟ او نمیخواهد با افراد مهم دیدار کند. نمیخواهد کارش را که به درستی انجام میدهد و همچنین دهکده‌ای را که در آنجا دوست داشته میشود ترک کند.

با عصبانیت گفت: بایدی، تو به خوش اقبالی من حسابت می‌کنی؟! از تو انتظار چنین چیزی نداشتم. این روی بد شخصیت توست بایدی.

بایدی بچاره در جوابم گفت: چه مرا شمات کنی یا قدردانم باشی همیشه تمام وقت برای خانواده تلاش خواهم کرد و صرف نظر از اینکه در موردم چه فکر میکنی به یادت خواهم ماند. از این مصاحبت لذت نبردم و عجیبتر اینکه خبر آرزوهايم خوشحالم نکرده بود.

زمانی که برای سفارش لباس‌های جدیدم به شهر رفتم آقای پامبل چاک جلوی درب فروشگاهش منتظر من ایستاده بود. در حالی که هر دو دستم را گرفته بود فریاد زد: دوست عزیز من، البته اگر بگذاری به این نام صدایت کنم. اجازه بده بخاطر خوش شانسیت تبریک بگویم. کسی به اندازه تو استحقاقش را ندارد.

نسبت به قبل بسیار عاقل تر به نظر می‌رسید طوری که من پذیرفتم تا با هم ناهار میل کنیم.

او با خوشحالی گفت: زمانی که فکر می کنم من پامبل چاک توانستم سهم کوچکی در کمک کردن به تو داشته باشم با بردن ت به خانه‌ی خانم... حرفش را قطع کردم و گفتم یادت باشد ما هرگز نباید درباره‌ی کسی که اینقدر در حق من بخشنده بوده است صحبتی کنیم.

گفت: نگران نباش. به من اعتماد کن دوست عزیزم. کمی مشروب میل داری؟ جو جه چی؟ اووه! جو جه! تو فکر نمی‌کردی زمانی که در مزرعه به دور رو اطراف میروی به اندازه‌ی کافی خوش شانس باشی تا خدمتکاری کسی را کنی که...

او بلند شد تا دوباره با من دست بدهد. زمانی که با هم مشروب می‌خوردیم پامبل چاک لحظات شادی را که با هم در دوران کودکی سپری کرده بودیم برایم یاد آوری کرد. کاملاً "عین آن چیزهایی را که تعريف میکرد به یاد نمی‌آوردم اما احساس کردم که او چه مرد خوش قلب و صادقیست. او میخواست بداند که نظر من در مورد یک مسئله‌ی شغلی چیست؟

میگفت که امیدوار است جنتلمن جوانی را پیدا کند تا در حرفة اش سرمایه‌گذاری نماید و به نظر می‌رسید که به ایده (نظر) من بسیار مشتاق است.

گفت: اجازه دارم؟

دوباره با هم دست دادیم.

گفت: همیشه عادت داشتم که بگوییم این پسر ثروت بزرگی به دست خواهد آورد. او یک پسر معمولی نیست.

گمان کردم که در مورد اظهار نظرش بسیار مخفی کاری کرده باشد.

قبل از رفتنم به لندن شخصی بود که واقعاً "میخواستم ملاقاتش کنم. با لباس‌های جدیدم به خانه‌ی خانم هاویشام رفتم و دوباره دختر عمومیش در را به رویم باز کرد. زمانی که خانم هاویشام مرا دید

گفت: خوب پیپ، چه عجب از این ورا؟!

با دقت در انتخاب کلمات گفت: خانم هاویشام، فردا به لندن خواهم رفت و خواستم که از شما خدا حافظی کنم. از زمان آخرین ملاقاتمان من بسیار خوش شانسی آورده‌ام و از این بابت بسیار خرسندم.

خانم هاویشام در حالی که با خوشحالی به دختر عمومیش که به لباس های جدید من خیره شده بود نگاه میکرد گفت: خوبه، خوبه! در موردش اطلاع دارم. آقای جگرز را دیده ام. بنابراین یک شخص ثروتمند تو را به فرزند خواندگی پذیرفته است؟!
گفتم: بلی خانم هاویشام.

او در حالی که با بی رحمی به دختر عمومیش که نسبتاً "مریض" به نظر می رسید لبخند میزد گفت: به یاد داشته باش کاری را که آقای جگرز گفته است انجام دهی و نام تو برای همیشه پیپ خواهد بود. درسته؟ خدا نگهدار پیپ.

او دستش را به من داد و من آن را بوسیدم. انجام دادنش یک چیز عادی به نظر می رسید بنابراین دوشیزه‌ی پیر را که در لباس عروسیش زیر نور شمع بود با اسباب اثاثیه‌ی غبار آلود اطرافش ترک کردم.

در صبح روز شنبه قبل از خروج برای پیمودن چندین مایل به سمت شهر به منظور سوار شدن به کالسکه‌ی شهر لندن آن قدر عجله کردم که تنها توانستم یک خداحافظی سریع با خانواده ام داشته باشم. زمانی که دهکده‌ی ساکت و در خواب را ترک کردم مه روی مرداب‌ها را گرفته بود تا دنیای ناشناخته‌ی بزرگی را که داشتم واردش میشدم نشانم دهد. ناگهان متوجه چیزی شدم که پشت سرم مانده بود داشتم ترکش میگفتم. کودکیم، خانه ام و جو. سپس آرزو کردم ای کاش از او خواسته بودم که پیاده همراه من تا کالسکه بیاید و نمیتوانستم از گریه کردن دست بکشم. هر زمان که اسب‌ها در طول سفر عوض می شدند با قلب شکسته ام حسرت میخوردم که ای کاش پیاده شوم و برگردم تا به خوبی از خانواده ام خداحافظی کنم. اما هوا کاملاً مه آلود شده بود و دنیایی جدید پیش روی من قرار داشت.

فصل هفتم

رسیدن پیپ به لندن

در آن زمان باور عمومی این بود که لندن شهر فوق العاده ایست. بنابراین وقتی آنجا را نسبتاً "رشت، با خیابان های باریک و کثیف و مردمی که داخل خانه های کوچک جمع شده بودند دیدم بسیار متعجب شدم. بزرگی شهر مرا ترسانده بود. در قصابی اسمیت فیلد کثیفی و خونی که همه جا را گرفته بود شوکه ام کرد. سپس به زندان نیوگیت رفت. آنجا یک پیرمرد مست مکانی را نشانم داد که زندانی ها در آن اعدام می شدند و با هیجان گفت که فردا چهار نفر اینجا اعدام خواهند شد. این خبر برایم مشئز کننده بود. اولین بازدیدم از لندن نمیتوانست بدتر از این باشد. با این وجود موفق شدم تا دفتر کار آقای جگرز را پیدا کنم. می دیدم افراد دیگری هم مثل من منتظر این مرد بزرگ هستند. چند لحظه بعد آقای جگرز ظاهر شد و داشت به سمت من می آمد. همه‌ی موکلانش به سمتش هجوم می برند. با بعضی ها صحبت میکرد و دیگران را از سر راهش کنار می راند. یک مرد آستین و کیل را گرفت و با تماس گفت: "لطفاً" آقای جگرز. برادرم متهم به دزدیدن نقره شده است. تنها شما میتوانید نجاتش دهید. حاضرم هر مبلغی پردازم.

وکیل گفت: "برادرت؟ دادگاهش فرداست؟ خوب برآتون متاسفم. من سمت طرف دیگر هستم. مرد در حالی که اشک در چشمانتش جمع شده بود ناامیدانه فریاد زد: "نه آقای جگرز. نگویید که علیه او هستید. من هر چیزی بخواهید پرداخت میکنم".

آقای جگرز گفت: "از سر راهم کنار برو. و ما آن مرد را در حالی که با زانوهاش روی سنگفرش خیابان افتاده بود ترک کردیم".

آقای جگرز رویش را به سمت من برگرداند و گفت که روز دوشنبه به خانه‌ی متیو پاکت بروم تا درس خواندن را شروع کنم. اما تا آن موقع باید با پسر ایشان هربرت که در آن نزدیکی ها زندگی میکرد بمانم.

و میک منشی آقای جگرز مسیر خانه‌ی آقای پاکت را نشانم داد. و میک مردی قد کوتاه، خشک، با چهره‌ای صادق و بی احساس بود که بین ۴۰ تا ۵۰ سالش میشد. دهانش بسیار گشاد بود طوری که

مثل یک صندوق پست به نظر می رسید و همیشه این احساس را القا میکرد که گویا و میک لب خند میزند. زمانی که پیاده می رفتیم برای اینکه سعی کنم تا گفتگویی بینمان شکل گیرد از او پرسیدم: لندن شهر خطرناکیست؟!

گفت: در لندن ممکن است مورد سرقت یا قتل قرار گیرید. البته چنین چیزی همه جا میتواند برایتان اتفاق بیفتد به شرطی که در آن منفعتی برای سارق وجود داشته باشد.

طمئن نبودم مایل به زندگی در لندن باشم. جایی که افرادی مانند و میک جرم و جنایت را با خونسردی تمام می پذیرند. به اتاق های اجاره ای هربرت پاکت رسیدیم. ساختمان آن با پنجره های شکسته و درهای غبار آلود کشیف ترین چیزی بود که به عمرم دیده بودم. میدان کوچکی با درخت های قطع شده در اطرافش قرار داشت. با ترس و وحشت به آقای و میک نگاه کردم. در حالی که متوجه نگاهم نشده بود گفت: اه! سکوت اینجا تو را یاد زادگاهت (دهکده) خواهد انداخت. کاملاً موافقم. خدا نگه دار آقای پیپ.

از پله ها بالا رفتم. روی در یادداشتی بود که میگفت: به زودی برخواهم گشت. ایده‌ی "زود" مشابه چیزی نبود که من فکر میکرم. حدود نیم ساعت بعد صدای پایی را شنیدم که شتابان از پله ها بالا می آمد و در این لحظه مرد جوانی که هم سن و سال من بود جلوی در ظاهر شد.

گفت: آقای پیپ؟! متأسفم که دیر کردم. در یک حالت سر درگمی با او احوال پرسی کردم. نمیتوانستم چیزی را که چشمانم می دید باور کنم. ناگهان از نزدیک به من نگاه کرد و به نفس نفس افتاد. گفت: تو همان پسری هستی که در خانه‌ی خانم هاویشام دیدمش؟

گفتم: شما همان جنتلمن جوان رنگ پریده هستید!

هردویمان شروع به خنده‌یدن کردیم و باهم دست دادیم. هربرت گفت: امیدوارم مرا به خاطر اینکه آن روز زمینت زدم بخشیده باشی.

در حقیقت من او را زده بودم. با این حال حرفش را انکار نکردم.

پرسید: می دانی چرا آن روز آنجا بودم؟ به خانه‌ی خانم هاویشام دعوت شده بودم تا ببینم آیا استلا مرا دوست دارد یا نه؟ گمان می کنم تاثیر خوبی بر او نداشتم. آگر او مرا دوست داشت تاکنون میتوانستم ثروتمند شوم و با استلا ازدواج کنم.

پرسیدم: نا امید شده ای؟

گفت: نه من نمیخواستم با استلا ازدواج کنم. او دختری مغدور و سنگ دل است. خانم هاویشام او را بزرگ کرده تا برای انتقام گرفتن از همه‌ی مردان قلب آن‌ها را بشکند.

پرسیدم: آیا استلا از بستگان خانم هاویشام است؟

گفت: نه، فقط او را به فرزندی پذیرفته. تو چرا در خانه‌ی خانم هاویشام بودی؟
گفتم: تا پولدار شوم. اما من خوش شانس بودم.

هربرت گفت: می‌دانی آقای جگرز وکیل خانم هاویشام است؟ او بود که پیشنهاد داد پدرم به تو آموخت دهد. می‌دانی، پدرم پسر عمومی خانم هاویشام است.

هربرت پاکت مرا به شدت تحت تاثیر قرار داد. او همیشه رو راست و صادقانه سخن می‌گفت. هیچ راز یا حсадتی در شخصیتش نبود و زود با هم دوست شدیم. من درباره‌ی گذشته ام در دهکده و همچنین آرزوهایم به او گفتم.

گفت: هربرت صدایم کن. ناراحت نمی‌شوی اگر تو را هندل (آهنگساز انگلیسی) صداکنم؟ یک قطعه‌ی موسیقی فوق العاده به نام آهنگر توسط هندل ساخته شده که تو را در ذهنم تداعی می‌کند.

گفتم: البته که موافقم و زمانی که سر میز نشستیم تا شام بخوریم هربرت داستان غم انگیز خانم هاویشام را برایم تعریف کرد.

گفت: مادرش در جوانی مرد. پدرش مردی بسیار ثروتمند و متکبر بود و از همسر اولش فقط یک فرزند داشت که خانم هاویشام بود. پس از فوت همسرش با آشپزش ازدواج کرد و از او هم صاحب یک پسر شد. این پسر که برادر ناتنی خانم هاویشام بود شخصیت خبیثی داشت و به اندازه‌ی او از اموال پدر ارث نبرد. بنابراین شاید او به خاطر تاثیری که خانم هاویشام در قرار دادن پدرش علیه او داشته از دست وی عصبانی بود. به هر حال مردی پیدا شد و تظاهر کرد که عاشق خانم هاویشام شده است. او مسلماً "عاشق آن مرد شد و هر مقدار پولی را که وی درخواست می‌کرد به او میداد. پدرم تنها فردی از خویشاوندان خانم هاویشام بود که جرات کرد به او بگوید: این مرد قابل اعتماد نیست. خانم هاویشام بابت این قضیه چنان عصبانی شد که دستور داد پدرم را بلافصله از خانه اش

بیرون کنند و پدرم از آن زمان تاکنون هرگز او را ندیده است. بستگان دیگر به خوشبختی او مشتاق نبودند ولی از آنجایی که تنها به ارت بردن ثروتش دل بسته بودند چیزی نمی‌گفتند. زوجین روز عروسی را مشخص کردند. مهمان‌ها دعوت شدند. لباس و کیک به خانه آورده شد، روز موعود فرا رسید اما خبری از داماد نشد. مردم‌نامه‌ای نوشت.

حرف او را قطع کرد و گفت: خانم هاویشام نامه را ساعت ۲۰ دقیقه به ۹ زمانی که داشت لباس عروسیش را می‌پوشید دریافت کرد؟!

هربرت گفت: بلی. بنابراین او همه‌ی ساعت‌ها را در آن لحظه متوقف کرد. او برای مدتی طولانی مریض شد و از آن زمان تاکنون نور روز را ندیده است. مردم گمان می‌کنند که برادر ناتنی اش آن مرد را فرستاده تا از او پول بگیرد و اینکه برادرش در آن پول‌ها با آن مرد سهیم بوده است. شاید برادرش از خانم هاویشام به خاطر اینکه او بسیاری از اموال خانواده‌ی هاویشام را به ارت برده بود متنفر بود. کسی نمی‌داند چه اتفاقی برای این دو مرد افتاده است. بنابراین تو اکنون مثل من چیزهای زیادی می‌دانی!

ما در مورد چیزهای دیگری هم باهم صحبت کردیم. من در مورد شغل هربرت از او سوال کردم. با خوشحالی گفت: اووه! در شهر کار میکنم. کارم بیمه کردن کشتی هاست. می‌دانی پول زیادی در شهر است. سود کلانی دارد.

این فکر به ذهنم آمد که هربرت باید آرزوهای بزرگتری از من داشته باشد. با تحسین پرسیدم: اکنون کشتی هایت کجا هستند؟

گفت: اووه! هنوز شروع نکرده ام. هم اکنون در یک حسابداری مشغول کار هستم. دستمزد زیادی نمی‌دهند. با این حال دنبال یک فرصت خوب هستم تا یک پول کلان به دست آورم. با نگاه کردن به اطراف اتاق و اسباب اثاثیه‌ی کهنه و پوسیده متوجه شدم که هربرت باید خیلی فقیر باشد و اگر چه او به آینده بسیار امیدوار بود به دلیلی فکر میکردم که او هرگز ثروتمند یا موفق نخواهد شد. ما با بازدید از لندن آخر هفته‌ی شادی را گذراندیم. اگر چه همه چیز هیجان انگیز بود اما نمیتوانستم از توجه به گرما و بوهای بد و کثیف صرف نظر کنم و آن را محظوظانه با خانه‌ی روستاییم که اکنون فرسخ‌ها از من دور است مقایسه میکردم.

فصل هشتم

ملاقات با آقای و میک و جگر

هربرت مرا به پدرش که در بخش دیگری از شهر لندن به نام همر اسمیت زندگی میکرد، معرفی نمود. در چند ماه بعد من همراه آقای پاکت به سختی مطالعه کردم. وی همیشه معلمی بسیار مهربان و خوب بود. من اوقاتم را بین خانه‌ی هربرت و پدرش تقسیم کرده بودم. اگر به پول نیاز داشتم آن را از و میک که در دفتر آقای جگرز کار میکرد می‌گرفتم. به نظر می‌رسید که آنجا پول زیادی در دسترس باشد. دو جنتلمن دیگر بودند که در خانه‌ی آقای پاکت درس می‌خوانند. آنها با یکدیگر کاملاً فرق داشتند. بتلی در امل از یک خانواده‌ی ثروتمند که در بیرون شهر زندگی می‌کردند می‌آمد. او تبل، مغورو، خسیس و کودن بود. من بیشتر استارت‌تاپ را ترجیح میدادم که مرد جوان حساس و دلپذیری بود. من و او عادت داشتیم که با قایقمان این طرف و آن طرف رودخانه برویم. اما هربرت بهترین دوست من بود و عادت داشتیم که بیشتر اوقاتمان را باهم سپری کنیم. یک روز زمانی که داشتم پولم را از و میک می‌گرفتم او مرا به خانه اش در والورت که دهکده‌ای در بیرون از لندن بود دعوت کرد.

پرسید: آقای پیپ اذیت نمی‌شوید تا خانه پیاده روی کنیم. دوست دارم تا میتوانم کمی ورزش کنم. برای شام جوجه خواهیم داشت. فکر میکنم بسیار خوشمزه شود چون که آن را از یکی از موکلانمان گرفته‌ام. من همیشه هر هدیه‌ی کوچکی را که از جانب مشتریانمان باشد می‌پذیرم. به خصوص پول نقد یا هر چیزی که بتوان آن را به راحتی به پول تبدیل کرد. این انگشت‌ها را میبینی؟! از طرف موکلانمان است، درست قبل از اینکه بمیرند. همه یشان اعدام شدند. ضمناً "امیدوارم که از ملاقات با پدر سالخورده ام ناراحت نشوی.

سریعاً "گفتم: نه، البته که نه.

ومیک ادامه داد: تاکنون با آقای جگرز شام خورده‌ای؟ او تو و سه جنتلمن جوان دیگر را برای فردا دعوت خواهد کرد. غذا و نوشیدنی خوبی در خانه اش پیدا می‌شود. اما آقای پیپ وقتی آنجا هستی به مستخدمش دقت کن.

پرسیدم: چرا؟ چیز عجیب و غریبی درباره اش وجود دارد؟

گفت: او چون یک حیوان وحشیست. اما آقای جگرز او را تعلیم داده است. جگرز از هر فرد دیگری در لندن قوی تر، باهوش تر و بسیار فرهیخته تر است و یک چیز عجیب دیگر که در مورد آقای جگرز وجود دارد این است که او هیچ وقت شب ها درب و پنجره های خانه اش را قفل نمی کند.

با تعجب پرسیدم: تاکنون مورد سرقت قرار نگرفته است؟

گفت: همه‌ی دزدان لندن می دانند که او کجا زندگی می کند. اما هیچ کدامشان جرات ندارند از وی دزدی کنند. همه یشان از او وحشت دارند و می دانند که آقای جگرز تا آنها را به طناب دار نسپارد دست بردار نخواهد بود. او مرد بزرگیست آقای پیپ.

خانه‌ی ومیک در والورت یک خانه‌ی چوبی کوچک در وسط یک باغچه بود که روی سقفش یک تفنگ کوچک قرار داشت.

ومیک با غرور گفت: ما هر شب ساعت ۹ گلوله شلیک می کنیم و در پشت خانه که به آن قلعه می گوییم حیوان نگه می دارم و سبزیجات خود را پرورش میدهم. بنابراین در صورت حمله دشمن همیشه میتوانیم غذای خودمان را بخوریم. نظر تو چیست؟

به او درباره‌ی خانه اش تبریک گفتم. از نشان دادن همه‌ی ایده‌ها و پیشرفت‌هایش به کسی که از خانه اش بازدید میکرد صریحاً خوشحال می شد.

گفت: همه چیز را خودم شخصاً انجام میدهم. کمکم می کند تا دفتر را برای مدتی فراموش کنم. اذیت نمی شوی اگر تو را اکنون به پدر سال خورده ام معرفی کنم؟ بسیار خوشحال خواهد شد. بنابراین ما وارد قلعه شدیم و دیدیم که پیرمرد شادی در کنار شومنیه نشسته بود.

ومیک گفت: خوب، پدر پیرم حالت چطور است؟

پیرمرد در حالی که سرش را از روی خوشحالی تکان می داد گفت: خیلی خوبیم.

ومیک گفت: پدر، ایشان آقای پیپ هستند. سرتان را به سمتستان تکان دهید آقای پیپ. پدرم کاملاً کر است اما از دیدن اینکه مردم سرشان را به سمتتش تکان میدهند لذت می برد.

پیرمرد در حالی که در جواب سر تکان دادن من سرش را تکان میداد فریاد زد: اینجا خانه‌ی فوق العاده‌ی پسرم است. اینجا باید پس از مرگ پسرم توسط مردم برای بازدید عموم نگه داری شود.

و میک زمانی که به پیرمرد نگاه کرد همه‌ی آن سختی ای را که همیشه در چهره اش بود از دست داد و گفت: به آن افتخار میکنی؟ اینطور نیست پدر؟

پرسیدم: امیدوارم که آقای جگرز خانه ایتان را تحسین کرده باشد آقای و میک؟
گفت: او هرگز اینجا نیامده و پدر پیرم را ندیده است. هرگز دعوتش نکرده ام. نه، دفتر کار یک چیز است و زندگی شخصی چیز دیگری. در دفتر هرگز در مورد قلعه چیزی نمی‌گوییم و در قلعه درباره‌ی دفتر فکر نمیکنم.

"پیرمرد مسلمما" چشم انتظار جشن شبانه‌ی شلیک اسلحه بود. دقیقاً ساعت ۹ بود که و میک آن را شلیک کرد. همانطور که خانه‌ی کوچک لرزید پیرمرد روی صندلیش بالا پایین پرید و از روی هیجان فریاد زد: شنیدم. صدای تفنجک بود.

شام بی نظر بود و من شب را در کوچکترین اتاق خوابی که به عمرم دیده بودم سپری کردم. صبح روز بعد در حالی که همراه و میک پیاده به لندن باز می‌گشتیم متوجه شدم که چهره اش خشکتر و سخت‌تر شده و دهانش دوباره دارد شبیه صندوق پست می‌شود. زمانی که به دفتر رسیدیم کسی نمیتوانست حدس بزند که او خانه، پدر پیر یا هر دلبستگی دیگری خارج از حوزه‌ی کاریش داشته باشد.

و میک راست گفته بود که آقای جگرز من، استارتاپ، درامل و هربرت را برای شام دعوت خواهد کرد و از من خواسته شد تا عصر روز بعد ساعت شش به دفتر بروم. آنجا دیدم که جگرز به دقت دارد دست و صورتش را با صابون معطر می‌شوید. او هر عصر قبل از رفتن به خانه این کار را انجام می‌داد. به نظر می‌رسید که داشت وکلا و کارش را مثل یک کثافت می‌زدود. همگی پیاده باهم به خانه اش رفتیم. خدمتکار دسر اول را آورد. حدوداً "چهل سالش" می‌شد و حالت وحشیانه‌ی عجیبی در چهره اش بود. ظاهراً تا حدودی از رئیش می‌ترسید و هر زمان که داخل اتاق می‌شد با استرس به او نگاه می‌کرد. غذا واقعاً بسیار خوب بود و گفتگوی شادی داشتیم. اما آقای جگرز به

دلیلی ما را وادار کرد که بدترین جنبه‌ی شخصیتمن را نشان دهیم و درامل را که همه از او متنفر بودیم تشویق کرد تا اذیتمان کند و زمانی که درامل به طرز احمقانه‌ای گفت که از همه یمان قوی تر است اعتراض کردیم و از روی حماقت بازوها یمان را به رخ هم کشیدیم تا ثابت کنیم که چقدر قوی هستیم.

ناگهان آقای جگرز دست بزرگش را به شانه‌ی خدمتکارش که داشت ظرفی را جابجا میکرد زد. همه‌ی ما سریع از صحبت کردن دست کشیدیم.

آقای جگرز گفت: آقایان، به خدمتکار من که اینجا ایستاده نگاه کنید. او از همه‌ی شما قوی تر است. مولی، مچ دستت را نشانشان بده.

مولی در حالی که سعی میکرد دستش را بکشد با التماس گفت: نه قربان، لطفا". با این حال جگرز دست او را محکم گرفته بود و گفت: نشانشان بده مولی. و او مچ دستانش را نشانمان داد.

جگرز ادامه داد: به عمرم قوی تراز این مچ ها ندیده ام. برای چند دقیقه سکوت حاکم شد.

جگرز گفت: خیلی خوب مولی. می توانی بروی. و او با عجله بیرون رفت. در طول ادامه‌ی ضیافت آقای جگرز از مشاهده‌ی دعوا یمان با درامل لذت می‌برد. او به طرز شگفت آوری این احساس را تلقین میکرد که گویا از درامل بسیار خوشش آمده. اما زمانی که میهمانی تمام شد بسیار خوشحال شدم و با هربرت توانستیم با آرامش تا اتاق هایمان پیاده روی کنیم.

فصل نهم

ملاقات با جو

پیپ عزیز، آقای گرگری از من خواسته به تو بگوییم که به زودی به لندن خواهد آمد و می تواند ساعت ۹ صبح روز سه شنبه در اتاق های آقای پاکت با تو ملاقات کند. البته اگر از نظر تو اشکالی نداشته باشد. ما هر شب درباره‌ی تو حرف می زنیم و کنجکاویم بدانیم که چه می گویی و چه می کنی.

با بهترین آرزوها، بایدی.

پی نوشت: امیدوارم با اینکه اکنون یک جتلتمن شده‌ای از ملاقات با او خودداری نکنی. او مرد بسیار خوبیست.

من این نامه را روز دو شنبه دریافت کردم و متوجه شدم که جو روز بعد خواهد آمد. متأسفم به این اعتراف کنم که به هیچ عنوان مشتاق دیدن او نبودم. اگر میتوانستم با پرداخت پول او را از خودم دور کنم یقیناً "چنین کاری را انجام می دادم. می دانستم که لباسش، رفتارش و عوامانه حرف زدنش مرا بسیار شرمسار خواهد کرد. خوشبختانه هربرت او را تمسخر نخواهد کرد.

ساعت ۹ صبح روز بعد صدای پوتین های زشت و بدقواره‌ی جو را که از پله‌ها می آمد شنیدم. بالاخره وارد اتاق های هربرت شد. هر دو دستم را گرفت، تکان داد و گفت: پیپ، حالت چطور است؟ چهره‌ی صادق و خوبش از خوشحالی می درخشید.

گفتم: از دیدارت خوشحالم جو. کلاهت را بده به من.

اما جو اصرار میکرد که آن را با دقت رو برویش نگاه دارد. بهترین لباسش را به تن داشت که اصلا اندازه اش هم نبود.

گفت: خوب! چه جتلتمنی شده‌ای پیپ!

گفتم: و تو جو فوق العاده خوب به نظر می رسی.

گفت: به لطف خدا بله. حال خواهرت بدتر نشده و بایدی مثل همیشه سخت کار می کند اما واپسل دیگر کشیش کلیسا یمان نیست. او بازیگر شده و در یکی از تاترهای لندن بازی می کند.

جو که به اطراف نگاه می کرد متوجه اسباب اثاثیه‌ی گران قیمتی شد که اخیراً "خریده بودم.
هربرت مودبانه گفت: بنشینید برای صرف صبحانه.

جو نامیدانه به دور و اطراف نگاه کرد تا جایی برای گذاشتن کلاهش پیدا کند. سرانجام با ظرافت آن را روی قفسه گذاشت.

صبحانه تجربه‌ی دردنگی برایم بود. جو چنگالش را خیلی زیاد در هوا تکان می داد و به جای اینکه با آنها صبحانه بخورد بیشتر زمینشان می انداخت طوری که وقتی هربرت برای رفتن سرکار خانه را ترک کرد خوشحال شدم. من به اندازه‌ی کافی در فهمیدن اینکه تقصیر من است حساس نبودم و اینکه آگر من او را عوام تلقی نمی کردم چنین زشت نمی نمود.

جو اینگونه شروع کرد: اکنون تنها یم قربان.

با عصبانیت گفت: جو، چگونه میتوانی مرا قربان صدakanی.

برای چند لحظه با خونسردی به من نگاه کرد. به آرامی و با دقت گفت: نیامده ام که تو را ببینم. نیامده ام که از خوردن صبحانه با تو لذت ببرم. اما مجبور بودم که بیایم. پیامی برایت آورده ام پیپ. خانم هاویشام می گوید که استلا به خانه آمده و از دیدنت خوشحال می شود. زمانی که نامش را شنیدم صورتم سرخ شد.

جو در حالی که از جایش بلند می شد و کلاهش را بر می داشت گفت: پیامم را رساندم. پیپ موفقیت بیشتری برایت آرزو میکنم.

با اعتراض گفت: به این زودی اینجا را ترک میکنی جو؟!
قاطعانه گفت: بله، ترک میکنم.

چشم در چشم شدیم و در حالی که با من دست می داد همه‌ی آن آقاها بی که از ته قلب پاکش میگفت آب شد.

گفت: پیپ، دوست عزیزم. زندگی پر از وداع‌های بسیار است. من یک آهنگر و تو یک جنتلمن. ما باید جدا از هم زندگی کنیم. من مغروف نیستم. تنها میخواهم در جای درست قرار بگیرم. من اشتباهی این لباس‌ها را پوشیده ام و اشتباهی به لندن آمده ام اما جای درست من آهنگری، آشپزخانه یا مرداب‌ها می باشد. آگر تو جوی آهنگ را هنگام انجام کارهای قدیمی در

آهنگری قدیمی اش بینی درباره‌ی او دچاره اشتباه نخواهی شد. می‌دانم احمق هستم. اما گمان میکنم که بالاخره این را فهمیده‌ام. خدا به همراحت پیپ دوست عزیزم، خدا به همراحت.

حرف‌هایی که بی‌آلایش و از ته دل گفت تاثیر عمیقی بر من گذاشت. قبل از اینکه بتوانم جلوی اشکهایم را بگیرم و نگاهش کنم رفته بود. تصمیم گرفتم که خیلی زود به ملاقات خانم هاویشام بروم. روز بعد وقتی به کالسکه‌ای که راهی شهرمان بود رسیدم و سوارش شدم فهمیدم که روبروی دو زندانی که توسط نگهبانانشان به کشتی‌های مخصوص نگهداری زندانیان برده می‌شدند نشسته‌ام. به دست هایشان دستبند و به پاهایشان زنجیر وصل شده بود. با ترس ناگهان یکی از آنها را شناختم. او همان مردی بود که در بار دهکده یمان به من اسکناس دو پوندی داد و در طول سفر می‌شنیدم که به طرز عجیبی در مورد آن صحبت می‌کردند.

یکی از آنها پرسید: پس مگوییچ از تو خواست که آن دو پوند را به آن پسر بدھی؟ به تو در انجام این کار اعتماد کرده بود؟

گفت: درست است و من چیزی را که خواسته بود انجام دادم. آن پسر کمکش کرده بود. به او غذا داده بود و رازش رانگه داشته بود.

- در آخر چه بر سر مگوییچ آمد؟

- آنها او را به استرالیا تبعید کردند چون تلاش میکرد از زندان فرار کند.

می‌دانستم آن مرد از آن جایی که ظاهرم خیلی تغییر کرده بود نمی‌توانست مرا بشناسد. اما به هر حال می‌ترسیدم. تمام ترسی که در دوران کودکیم با آن زندانی فراری تجربه کرده بودم به ذهنم آمد. درست زمانی که فکر میکردم وقت فراموش کردن آن است.

اما زمانی که رسیدم و من در راه خانه‌ی خانم هاویشام بودم به آینده‌ی درخشانم فکر میکردم. او استلا را به فرزند خواندگی پذیرفته بود. کم و بیش مرا هم پذیرفته بود. شاید میخواست که من وارث خانه‌ی تاریک قدیمی باشم و با استلا ازدواج کنم. آگر چه عاشق استلا بودم اما این حقیقت را که با او خوشبخت نخواهم شد پنهان نمی‌کردم. من عاشق او بودم چون نمی‌توانستم که از دوست داشتنش دست بکشم.

زمانی که اورلیک در را به رویم باز کرد متعجب شدم. پرسیدم: دیگر برای جو کار نمیکنی؟

مودبانه گفت: همانطور که می بینید نه، رئیس جوان.

می دانستم که اورلیک قابل اعتماد نیست و تصمیم گرفتم به آقای جگرز بگویم که او در کار کردن برای خانم هاویشام به اندازه‌ی کافی وظیفه شناس نیست. آقای جگرز احتمالاً" او را بیرون میکرد. زمانی که وارد اتاق خانم هاویشام شدم دوشیزه‌ای خوش لباس کنار وی نشسته بود. وقتی سرش را بلند کرد تا نگاهم کند متوجه شدم که او استلاست. به قدری زیبا شده بود که خیلی خودم را از او پایین تر احساس کردم. علی رغم همه‌ی تحصیلاتم هنوز آن پسر زمحت و عامی ای که همیشه مورد تمسخر او بود به نظر می‌رسیدم.

خانم هاویشام با خنده‌ی شریرانه‌ای پرسید: استلا خیلی عوض شده است پیپ! مگه نه؟! با سردرگمی جوابش را دادم. هنوز می‌توانستم غرور استلا را ببینم و می‌دانستم که او دلیل شرمساری من از خانه‌ام و جو است. با این حال می‌دانستم که نمیتوانم از عشق ورزیدن به او دست بکشم. ما با هم در باغ قدیمی راه رفیم و به آرامی درباره‌ی ملاقات‌های دوران کودکیمان صحبت کردیم. آکنون که بزرگ شده بودیم به نظر می‌رسید که مرا به عنوان دوست پذیرفته است. از این خوشحال‌تر نمی‌توانستم باشم. مطمئن شدم که خانم هاویشام ما را برای یکدیگر انتخاب کرده است. عجب احمقی بودم من.

استلا ناگهان ایستاد، رو به من کرد و گفت: خانم هاویشام ممکن است که از ما بخواهد در آینده لحظات بیشتری را باهم سپری کنیم. اما در این مورد باید به تو هشدار دهم که من هیچ قلبی ندارم. هرگز نمی‌توانم عاشق کسی باشم.

در جوابش گفت: باورم نمی‌شود. در حالی که مستقیم به چشمانم نگاه میکرد متوجه چیزی در چهره اش شدم. آیا چنین حالتی را اخیراً در چهره‌ی زن دیگری دیده بودم؟ زمانی که به خانه برگشتیم خانم هاویشام فقط با من صحبت کرد. مشتاقانه پرسید: استلا را تحسین نمی‌کنی پیپ؟ هر کسی که او را ببیند باید تحسینش کند. او با دست استخوانیش سرم را به طرف خود کشید و در گوشم زمزمه کرد: عاشقش باش، عاشقش باش، عاشقش باش! اگر دوست داشته باشد عاشقش باش! اگر نفرت داشته باشد عاشقش باش! اگر قلب را تکه تکه کند باز هم عاشقش

باش بمی توانستم عضلات دست نحیفش را که دور گردنم پیچیده بود حس کنم. آن قدر عصبانی بود که می توانست درباره نفرت، انتقام یا مرگ بیشتر از عشق صحبت کند.

فصل دهم

گفتگوی پیپ و هربرت دربارهٔ عشق

در حالی که خواب دختر زیبایی را که اکنون برای خودش خانمی شده بود می‌دیدم به لندن بازگشتم. او دوران کودکی مرا بسیار تحت تاثیر قرار داده بود و من امیدوار بودم که شریک زندگی آینده‌ی من شود. متأسفم که می‌گوییم دربارهٔ جوی عزیز اصلاً "فکر نمی‌کرم. حس کردم که باید احساساتم را با کسی در میان بگذارم. بنابراین رازم را آن شب به هربرت گفتم: به جای تعجب کردن همانطور که انتظار داشتم اینگونه جواب داد: من از قبل می‌دانستم هندل، تو هرگز چیزی به من نگفتی اما مشخص بود. تو همیشه استلا را دوست داشتی. ما یه‌ی خوشبختیست که او را برای ازدواج برگزیریدی. آیا او هم تو را پسندیده است؟

با اندوه سرم را تکان دادم و گفتم: نه اصلاً. هربرت، تو شاید فکر کنی که من خوش شانس هستم. آرزوهای بزرگی دارم اما همه‌ی اینها به یک نفر بستگی دارد و من هنوز واقعاً "نمی‌دانم که چه تعدادی از آن‌ها برآورده خواهد شد یا کی؟ هیچ چیز مشخص نیست.

هربرت با خوش رویی گفت: هندل، امیدت را از دست نده. آقای جگرز خودش به تو گفته که ثروت بزرگی به دست خواهی آورد. اینطور نیست؟ او هرگز دربارهٔ چنین چیزی اشتباه نمی‌کند. به هر حال تو به زودی بیست و یک ساله می‌شوی. شاید تا آن موقع بیشتر به این موضوع بپری. در حالی که احساس بهتری پیدا کردم گفتم: ممنونم هربرت!

هربرت یک دفعه جدی شد و گفت: هندل عزیزم، میخواهم چیزی بپرسم. به استلا فکر کن. به تحصیلاتش و به اینکه چقدر ممکن است با او نگون بخت شوی. امکان ندارد که به یاد داشته باش که من به عنوان یک دوست به تو می‌گویم استلا را فراموش کنی؟

با اندوه گفتم: نمی‌دانم هربرت. حق با توست. اما نمی‌توانم از دوست داشتن او دست بکشم. هربرت گفت: خوب مهم نیست. حالا میخواهم دربارهٔ خودم چیزی بگویم. من نامزد کرده‌ام. پرسیدم: نام این دوشیزه‌ی جوان چیست؟

گفت :کلا را .مادرش فوت شده و همراه پدرش زندگی می کند .ما باید احساساتی را که نسبت به هم داریم مخفی نگه داریم .زیرا من هنوز پول کافی برای ازدواج با او ندارم .به محض اینکه بیمه کردن کشتی ها را شروع کنم می توانیم با هم ازدواج کنیم .

هربرت سعی میکرد که درباره‌ی آینده اش امیدوار باشد .اما این بار حتی نتوانست لبخند امید بخشن همیشگی اش را کنترل کند .

روزی نامه‌ای دریافت کردم که قلبم را لرزاند .

محتوای نامه اینگونه بود :پس فردا با کالسکه‌ی ظهر به لندن خواهم آمد .خانم هاویشام از تو می خواهد که با من ملاقات کنی .

استلا

اگر وقت داشتم چندین لباس نو سفارش میدادم .هیچ چیز نخوردم و همه‌ی صبح بی صبرانه منتظر کالسکه ماندم .زیباتر از قبل شده بود و در حالی که او را به خانه‌ی خانم هاویشام که برای ماندن او تدارک دیده شده بود می بردم رفتار خوشایندی با من داشت .به نظر می رسید که حتی کوچکترین جزئیات زندگیش توسط خانم هاویشام برنامه ریزی شده است .امیدوار بودم که من هم جزئی از این برنامه باشم .

فصل یازدهم

حضور پیپ در مراسم خاکسپاری

شبی یک پاکت که به گوشه اش نواری سیاه وصل شده بود به دستم رسید. نامه‌ی داخل آن خبر از مرگ خواهرم در دوشنبه‌ی هفته‌ی گذشته می‌داد و اینکه مراسم خاکسپاری او نیز در دوشنبه‌ی هفته‌ی آینده ساعت سه بعد از ظهر برگزار خواهد شد. این خبر شوکه‌ام کرد. اولین بار بود که نزدیکترین خویشاوندم فوت شده بود و من نمیتوانستم زندگی را بدون وجود خواهرم تصور کنم آگرچه هرگز او را دوست نداشتم و اخیراً "حتی به او فکر هم نکرده نبودم.

اوایل بعد از ظهر روز دوشنبه به آهنگری رسیدم. جو در اتاق جلویی نشسته بود و یک ردای مشکی به دور خود پیچیده بود.

پرسیدم: جوی عزیز حالت چطور است؟

گفت: پیپ، دوست عزیزم، تو او را زمانی که زن خوبی بود میشناختی... بیشتر از این نتوانست بگویید.

بایدی در لباس آراسته‌ی کوچک سیاهش مشغول آماده کردن غذا بود. دوستان قدیمی‌ای که اهل دهکده بودند به آرامی داشتند باهم صحبت می‌کردند و من متوجه پامبل چاک ترسناک شدم که در حین نوشیدن برنده‌ی (نوعی مشروب) و بلعیدن تکه‌های بزرگ کیک سعی میکرد که با من چشم در چشم شود. در حالی که دهانش پر بود مشتاقانه با من دست داد. جسد خواهرم به آرامی در حالی که ما به دنبال آن حرکت می‌کردیم در داخل دهکده حمل شد. میتوانستیم مردانه‌ها و بادبان کشته‌های روی رودخانه را ببینیم. خواهر بیچاره‌ام در گورستان کنار پدر و مادر ناشناخته‌ام آرام گرفت.

در حالی که پرندگان آواز می‌خواندند و ابرها در آسمان حرکت میکردند زمانی که همه‌ی میهمان‌ها رفته بودند احساس بهتری به من، بایدی و جو دست داد و ماکنار هم با آرامش شام خوردیم. تصمیم گرفتم که شب را در آهنگری سپری کنم که موجب خشنودی جو شد. خودم هم

بابت این مسئله خوشحال بودم. متظر ماندم تا بایدی را تنها ببینم. سپس گفتم: تصور میکنم که آنون دیگر نمیتوانی اینجا بمانی. اینطور نیست بایدی؟

گفت: نه، آقای پیپ من در دهکده خواهم ماند اما تا جایی که بتوانم از آقای گرگری مراقبت خواهم کرد.

پرسیدم: چگونه میخواهی مخارج زندگیت را تامین کنی بایدی؟ آگر پول می خواهی ... در حالی که گونه هایش سرخ شده بود سریعاً گفت: من معلم مدرسه‌ی دهکده خواهم شد. خودم میتوانم پول در بیاورم.

گفتم: بایدی، خواهرم چگونه مرد؟

جواب داد: زمانی که یک شب خیلی واضح نام جو را صدا زد حالش بدتر از قبل شده بود. بنابراین به سمت کارگاه دویدم تا جو را بیاورم. خواهرت دستش را دور گردن جو پیچید و سرش را در حالی که شادی در چهره اش نمایان بود روی شانه‌ی او گذاشت. یک بار گفت: معدرت میخواهم و بار دیگر نام تو را صدا زد. او سرش را دیگر بلند نکرد و یک ساعت بعد فوت شد.

بایدی و من هر دویمان گریه کردیم. پرسیدم: چه بر سر اورلیک آمد بایدی؟ گفت: او هنوز در دهکده است. دیگر برای خانم هاویشام کار نمی‌کند. او هر ازگاهی دنبال من می‌افتد.

گفتم: بایدی، آگر اذیت میکند به من بگو. از این پس اغلب اوقات اینجا خواهم بود. جوی بیچاره را تنها خواهم گذاشت. بایدی حرفی نزد ادامه دادم: بی خیال بایدی، منظورت از این سکوت چیست؟ پرسید: کاملاً "مطمئنی" که برای دیدن جو اینجا خواهی آمد؟!

با اندوه گفتم: اووه بایدی، این واقعاً جنبه‌ی بد شخصیت توست. دیگر چیزی نگو. آن شب فکر کردم که بایدی چقدر بی رحمانه و غیر منصفانه با من رفتار کرده است. صبح روز بعد قبل از ترک دهکده نگاهی به آهنگری انداختم تا با جو که سخت مشغول کار شده بود خداحافظی کنم.

گفتم: جو، به زودی برای دیدنت باز خواهم گشت. جو گفت: به زودی نه قربان، اغلب اوقات نه پیپ.

در حالی که داشتم می رفتم فهمیدم که دیگر به دهکده باز نخواهم گشت. حق با بایدی بود. در لندن فکرم به شدت مشغول شد. می توانستم بینم شخصیتیم از زمانی که درباره‌ی آرزوهايم شنیده ام بهبود نیافته است. پول خیلی زیادی خرج میکرد و بدتر اینکه تاثیر بدی روی هربرت گذاشته بودم و او نیز پول زیادی خرج میکرد. میخواستم که به او پیشنهاد پرداخت هزینه هایش را بدهم اما غرورش اجازه‌ی شنیدن چنین پیشنهادی را نمیداد. امیدوار بودم که در تولد بیست و یک سالگیم به چیزهای بیشتری در مورد آینده ام پی برم. اما آقای جگرز توضیح داد که نمی تواند اطلاعات بیشتری در اختیارم بگذارد. به جز اینکه سالیانه مبلغی معادل پانصد پوند دریافت خواهم کرد و می توانم آن را هر طور که دوست دارم خرج کنم.

ناگهان به فکر راهی افتادم تا به هربرت کمک کنم. وقتی از ومیک پرسیدم که آیا می تواند به من درباره‌ی چگونگی کمک به یک دوست برای شروع یک حرفه مشاوره دهد دهان صندوق پستی اش باز شد و در جوابم گفت: یکی از شش پل لندن را انتخاب و پولت را از روی آن پرت کن. انجام این کار از سرمایه‌گذاری روی یک دوست بهتر است. البته این نظر رسمی من است.

گفتم: بنابراین در والورت (محل زندگی ومیک) نظر متفاوتی خواهی داشت!

یکشنبه‌ی بعد با ومیک و پدر پیش دیدار کردم. این بار دوشیزه‌ای هم حضور داشت به نام خانم اسکفینز که به طور مرتب به دیدنشان می رفت. او چای درست کرد و روی مبل کنار ومیک نشست. زمانی که من و ومیک تنها شدیم او به دقت به درخواست من گوش داد و پس از تفکر فراوان پاسخی یافت. با کمک او من پولم را روی یک شرکت بیمه به نام کلاریکرز سرمایه‌گذاری نمودم. در نهایت با آنها توافق نامه‌ای امضا کردم که در آن متعهد به استخدام هربرت شدند و اینکه بعدها او شریک آنها خواهد شد. سرانجام احساس کردم که آرزوهايم سودی برای کسی داشته است.

فصل دوازدهم

کشف حقیقت توسط پیپ

زمانی که استلا در لندن به سر می برد و نزد دوستان خانم هاویشام می ماند اغلب اوقات به دیدنش می رفت. او زنجیره‌ی بی پایانی از تحسین کنندگانی داشت که من به همه‌ی آنها حسادت می‌کردم. هرگز حتی یک ساعت هم در کنار استلا شاد نبودم اما هنوز شب و روز در موردهش فکر می‌کردم و مهمترین آرزویم ازدواج با او بود. خانم هاویشام چندین بار به من دستور داد تا استلا را برای ملاقات نزد او ببرم و من البته همیشه اطاعت می‌کردم. استلا طبق معمول با تحسین کنندگانش، خانم هاویشام و من به سردی و متکبرانه رفتار می‌کرد. مردی که او را تحسین می‌کرد و همه جا دنبالش بود بنتلی در امل بی ادب بود. یک روز درباره‌ی او از استلا پرسیدم.

گفتم: استلا، چرا آدمی مثل در امل را تحسین می‌کنی؟ تو به خوبی می‌دانی که او کودن است و هیچکس دوستش ندارد.

در جواب گفت: احمق نباش پیپ. شاید او را به خاطر اینکه تاثیر خاصی بر دیگران دارد تحسین می‌کنم.

با عصبانیت فریاد زدم: اما او ارزشش را ندارد.

با خستگی گفت: چه فرقی می‌کند؟! اگر به او لبخند می‌زنم به خاطر این است که معنایی برایم ندارد. باید خوشحال باشی که به تو الکی لبخند نمی‌زنم یا نگاهت نمی‌کنم. حداقل همیشه با تو صادق بوده‌ام.

اما در حالی که قلبم از دست استلا به درد آمده بود هیچ‌ایده‌ای درباره‌ی فاجعه‌ای که به زودی به سراغم می‌آمد و همه‌ی رویاها و آرزوها می‌رام به پایان خود نزدیک می‌شد.

من و هربرت به اتاق‌هایی در یک خانه که کنار رودخانه‌ای در منطقه‌ی تمپل بود نقل مکان کردیم. یک شب هربرت برای یک مسئله‌ی کاری به خارج از کشور رفته بود و من تنها در خانه داشتم مطالعه می‌کردم. هوا طوفانی، بارانی و ترسناک بود و همه‌ی خیابان‌ها به شدت گلی شده بود.

بادی که از بالای رودخانه می وزید کل ساختمان را تکان می داد و باران محکم به شیشه ها می خورد. زمانی که ساعت یازده کتابم را بستم صدای گام های سنگینی را روی پله ها شنیدم. وقتی با چراغم به سمت در رفتم مردم که به آرامی از پله ها بالا می آمد. لباس های بزرگی به تن داشت. حدودا" سخت سالش میشد. با صورتی قهوه ای و موهای بلند خاکستری رنگ. اما چیزی که واقعا" مایه‌ی تعجبم شد این بود که دستهایش را به سویم دراز کرد.

مودبانه اما به سردی پرسیدم: می توانم کمکتان کنم؟

در حالی که دستانش را پایین آورد گفت: اووه! بلی. توضیح خواهم داد. او وارد اتاق نشیمن شد و با تحسین به اسباب اثاثیه و کتاب هایم نگاه کرد. دوباره دستانش را به سویم آورد اما من از گرفتن آنها خودداری کردم. سپس به زحمت خود را روی صندلی انداخت و با دست بسیار کثیفش چشمانش را مالید.

گفت: ناراحت کننده است. مدت ها منتظر چنین روزی بودم. اما تقصیر تو نیست. توضیح خواهم داد. کسی این دوره اطراف است که حرف هایمان را بشنود؟

گفتم: چرا توی غریبه که آخر شب به دیدنم آمده ای چنین سوالی می پرسی؟ سپس متوجه شدم که او کیست؟ علی رغم سال هایی که گذشته بود مطمئن بودم که او همان زندانی من است و زمانی که دوباره دستانش را به سویم دراز کرد این بار آنها را گرفتم. او دستانم را به سمت لبانش بلند کرد و بوسید.

گفت: پیپ، همه‌ی آن سال های گذشته به من کمک کردی.

به نظر می رسید که می خواهد دستانش را دورم حلقه کند اما من جلویش را گرفتم و گفتم: اگر میخواهی به خاطر کاری که در دوران کودکیم برایت انجام دادم قدردانی کنی امیدوارم که اکنون طرز زندگیت بهبود یافته باشد. لازم نبود که برای تشکر از من اینجا بیایی. اما باید بدانی که... از آتجایی که به طرز عجیبی به چشمانم خیره شده بود حرف را قطع کردم.

در حالی که چشمانش را روی من ثابت نگه داشته بود پرسید: چه چیز را باید بفهمم؟

گفتم: اینکه نمیخواهم دوست تو باشم. ما یکبار در گذشته با هم ملاقات کردیم. اما اکنون زندگیمان جدا از هم هست. قبل از رفتن نوشیدنی میل داری؟ وقتی لیوان رم (نوعی نوشیدنی) را دستش دادم

متوجه شدم که چشمانش پر از اشک شده است. ادامه دادم: متاسفم آگر بی رحمانه به نظر می رسد.
نمیخواستم تو را به گریه بیاندازم. آرزو می کنم که در آینده موفق باشی! باهم مشروب خوردیم.
پرسیدم: این روزها چگونه زندگی می کنی؟

گفت: به استرالیا فرستاده شده ام چون که از کشتی مخصوص نگهداری زندانیان فرار میکردم. پس
از چندین سال دوره‌ی مجازاتم تمام شد. بنابراین به من اجازه دادند که برای خودم کار کنم. در
آنجا دست به هر کاری زدم. زندگی سختی بود اما پول زیادی به دست آوردم.
گفتم: از شنیدنش خوشحالم. یادم افتاد که باید آن دو پوندی را که برایم فرستاده بودی پس
بدهم. حالا نیازی به آن ندارم.

دو پوند اسکناس از کیفم به او دادم. در حالی که هنوز نگاهم میکرد آنها را نزدیک چراغ گرفت تا
بسوزند.

پرسید: میتوانم بپرسم چگونه از زمانی که یکدیگر را در مرداب‌ها دیدیم اینقدر موفق شده‌ای؟
چشمانش هنوز به چشمان خیره بود و بدنم شروع به لرزیدن کرد.

زمزمه کردم: من انتخاب شده‌ام تا وارت ثروتی باشم.

زنданی گفت: شاید بتوانم مقدارش را حدس بزنم. پانصد پوند در سال خوب است؟ در حالی که
پشت صندلیم را گرفته بودم از جایم بلند شدم. قلبم مثل یک چکش میزد. ادامه داد: یک نماینده
ترتیب همه‌ی آن را داده است. شاید وکیلی به نام جگرز باشد.

ناگهان به واقعیت وحشتناکی پی بردم. نمیتوانستم صحبت کنم یا نفس بکشم. روی مبل افتاده بودم.
صورت خشن پیرش را به صورت من نزدیک کرد و به طرفم خم شد. گفت: آره پسر عزیزم، من از
تو یک جنتلمن ساخته‌ام. با خودم عهد کردم همه‌ی پول‌هایی را که در استرالیا به دست می‌آوردم
باید مال تو باشد. من پدر دوم تو هستم پیپ! خودم جنتلمن نیستم و به مدرسه نرفته‌ام. اما در عوض
تو را دارم پیپ! ببین چه جنتلمنی شده‌ای! چه کتاب‌هایی میخوانی! برایم از آنها بخوان پیپ! به تو
افتخار خواهم کرد حتی آگر نتوانم درکشان کنم. هرگز فکر نکردی کسی که برایت پول می‌فرستد
ممکن است من باشم؟

در جوابش گفتم: اووه! نه، نه، نه. هرگز، هرگز! هیچ فرد دیگری درگیر این قضیه نبوده است!

گفت: البته که نه. تنها من و جگرز بودیم. چه کس دیگری ممکن است؟! پسر عزیزم، من تنها با خیال تو به انجام آن همه کار سخت ادامه دادم و به خودم قول دادم که روزی به انگلستان بازخواهم گشت تا با پسرم ملاقات کنم. دستش را روی شانه ام گذاشت و اضافه کرد: اکنون باید برایم جای خواب پیدا کنی و به یاد داشته باش که در این مورد چیزی به کسی نگویی. من تا ابد تبعید شده ام. اگر آنها بفهمند که بازگشته ام اعدامم خواهند کرد.

به شدت گیج شده بودم. مردی که برای سال ها هزینه‌ی تحصیلات و رفاهم را فراهم کرده بود داشت زندگیش را برای دیدنم به خطر می‌انداخت. در واقع زمانی که او لمس کرد همه‌ی بدنم با انژجار به لرزه افتاد. اما مجبور بودم که از او محافظت کنم. او رفت تا در اتاق هربرت بخوابد. بعد از اینکه همه‌ی درها را به دقت بستم با ضعف کنار شومینه نشستم و سعی کردم که درباره‌ی زندگیم فکر کنم. عجب احمقی بودم من! خانم هاویشام هرگز تصمیم نداشت که مرا ثروتمند کند یا اجازه دهد که با استلا ازدواج کنم. اما چیز بدتری اتفاق افتاده است. به خاطر این زندانی که ممکن بود هر لحظه دستگیر و اعدام شود جو را ترک کرده بودم. هرگز، هرگز، هرگز نمیتوانstem خودم را به خاطر این موضوع ببخشم.

فصل سیزدهم

برنامه ریزی برای آینده‌ی مگویچ و گوش دادن به گذشته‌ی او

کمی خوابیدم اما زود بیدار شدم. احساس کردم به هوای تازه نیاز دارم. از پله‌ها پایین رفتم تا از ساختمان خارج شوم. وقتی پایین می‌آمدم روی مردی که در گوشه‌ای تاریک پنهان شده بود افتادم. او خیلی زود فرار کرد. این مسئله باعث نگرانیم شد. با خود گفتم مبادا زندانیم را تا خانه تعقیب کرده باشد. یعنی تا حالا به پلیس خبر داده است؟! من و میهمانم باهم صبحانه خوردیم. مثل یک حیوان با سرو صدا و حریصانه غذا می‌خورد. سعی می‌کردم تا رفتارهایش متزجرم نکند. به من گفت که نامش آبل مگویچ است. سپس پیش را روشن نمود و دوباره دستانش را به سمتم دراز کرد.

گفت: پسر عزیزم! همه‌ی چیزی که میخواهم این است که روبرویت بایstem و نگاهت کنم. من از تو یک جنتلمن واقعی ساخته‌ام. تو هر چیزی را که یک جنتلمن ساکن لندن باید داشته باشد خواهی داشت. کالسکه، اسب و هر چیز دیگری! گیف پولش را روی میز انداخت و ادامه داد: همه‌اش مال توست. به انگلستان بازگشته‌ام تا ببینم که آن را خرج می‌کنی.

نامیدانه فریاد زدم: بس است. باید در مورد برنامه‌هاییت بحث کنیم. برای چه مدتی قصد داری اینجا بمانی.

با تعجب تکرار کرد: چه مدت؟ من به استرالیا بازنخواهم گشت.

- اما کجا برایت امن است؟

- پسر عزیزم، چه کسی می‌داند که من اینجا هستم؟ تنها تو، جگرز و ویک. به هر حال من میدانم که میتوانم با ترس از مرگ زندگی کنم. همه‌ی عمرم را اینگونه زندگی کرده‌ام. همه‌ی چیزی که می‌دانستم این بود که باید او را تا برگشتن هربرت پنهان کنم. سپس می‌توانستیم برنامه‌ی بهتری برای آینده تدارک بینیم. تصمیم گرفتم که اتفاقی در نزدیکی خانه یمان برایش اجاره کنم. فکر کردم در آنجا برای مدتی در امان باشد. برایش چند دست لباس دیگر گرفتم و موهایش را کوتاه کردم. با این حال برایم همان آدم همیشگی بود. همیشه با این ترس زندگی

میکردم که مبادا کسی که او را در گذشته میشناخته است شناساییش کند. من و میهمان ناخوانده ام پنج روز و پنج شب طولانی را در حالی که باد و باران به شیشه ها می خورد سپری کردیم. آن دو سه روز به اندازه‌ی یک سال برایم سپری شد. او می خوابید، غذا می خورد یا کارت بازی میکرد. گاهی اوقات که کتاب می خواندم با لبخند متکبرانه ای به من گوش می داد. نمی توانستم بخوابم یا غذا بخورم. عادت داشتم خوابیدن او را تماشا کنم و کنچکاو بودم بدانم که در گذشته چه جرم های خونینی مرتکب شده است. می دانستم که تنها من میتوانم او را از مرگی و حشتناک نجات دهم. نمی توانستم شادیم را وقتی هربرت بالاخره برگشت توصیف کنم. سرانجام توانستم که خبر و حشتناکم را با دوستم در میان بگذارم. او هم زمانی که شنید آرزوهای بزرگ من از زندانی ای سرچشم می گیرد که سالها پیش به او کمک کرده بودم شوکه شد. وقتی آنها را به یکدیگر معرفی کردم هربرت نمیتوانست از جارش را پنهان کند. وقتی تنها شدیم به من گفت: رنگت پریده هندل! لحظات دردناکی برایت بوده.

- هربرت، باید کاری انجام داد. او حتی میخواهد لحظات بیشتری با من باشد. باید جلویش را بگیرم.

- منظورت این است که دیگر نمی توانی هیچ پولی از او قبول کنی؟

- چگونه می توانم؟ او یک مجرم است. چگونه بفهمم که پولش از کجا آمده؟ فکر کن چقدر به اواز قبل بدھکارم؟ هیچ راهی برای بازگرداندن پولش ندارم. اووه هربرت! آگر دوستی مانند تو نداشتم ناممید میشدم.

به سختی توانستم جلوی اشکهایم را بگیرم. هربرت با مهربانی تظاهر کرد که متوجه چیزی نشده است. گفت: هندل عزیزم، آگر میخواهی چیزی را که به او بدھکاری پس دهی میتوانی به شرکت من کلاریکرز ملحق شوی. من به زودی شریک آنها خواهم شد.

هربرت بیچاره به اینکه پول چه کسی کمکش کرده تا شریک کلاریکرز شود شک نکرده بود. هربرت اضافه کرد: این مرد شخصیت خشن و عصبانی دارد. او با نقشه ای ثابت که نصف عمرش منتظر آن بوده اینجا آمده است. آگر نقشه اش را خراب کنی زندگیش دیگر ارزشی نخواهد

داشت. با تایید حرف هایش ادامه دادم: و او تن به دستگیری و اعدام خواهد داد. از وقتی که آمده به اعدام شدنش فکر می کند. اگر چنین چیزی اتفاق بیافتد برای همیشه احساس گناه خواهم کرد.

هربرت گفت: بنابراین تو اکنون نمی توانی رواییش را نابود کنی. ابتدا باید او را از انگلستان خارج کنی. اینجا هر لحظه ممکن است که کشته شود. سپس توضیح خواهی داد که نمی توانی پولش را قبول کنی. من تا آخرش کمکت خواهم کرد.

به نشانه‌ی تشکر با هربرت دست دادم. صبح روز بعد پس از صرف صبحانه از مگویچ خواستیم تا از گذشته اش بیشتر برایمان بگوید. به هربرت گفت: دوست پیپ، قول می دهی که آن را مثل یک راز نزد خود نگهداری؟ خوب در چند کلمه خلاصه اش می کنم. زندگی من کم و بیش در داخل و خارج از زندان سپری شد. پدر و مادرم را به یاد ندارم حتی نمی دانم کجا متولد شده ام. در مزارع می خوابیدم. غذا می دزدیدم و بعضی وقت‌ها کار می کردم تا اینکه برای خودم مردی شدم. تقریباً "بیست سال پیش بود که با کامپیسون آشنا شدم. اگر حالا او را ببینم بی درنگ

می کشمیش. پیپ او همان مردی بود که وقتی با او دعوا می کردم سربازها مرا در مرداب‌ها پیدا کردند. او خوشتیپ و تحصیل کرده بود. بنابراین مردم فکر می کردند که او یک جنتلمن قابل اعتماد است. من در کسب و کارش شریک شدم. یک کار بسیار کثیف. افراد ثروتمند را ترغیب می کردیم که با ما سرمایه گذاری کنند. از اسکناس‌های دزدی استفاده می‌کردیم و چک‌های قلابی مینوشیم. کامپیسون با هوش اما بسیار شرور بود و قلب بی رحمی داشت. او همیشه سود می برد اما هرگز دستگیر نمی شد. شریک قبليش آرتور در خانه‌ی کامپیسون زندگی می‌کرد و بسیار بیمار بود. در واقع داشت میمرد. چند سال پیش او و کامپیسون پول زیادی از یک زن ثروتمند به جیب زدند. آرتور همیشه خواب آن دوشیزه را می دید. یک شب دیر وقت او جلوی در اتاق نشیمن آمد و در حالی که رنگش پریده بود و می لرزید فریاد زد: کامپیسون، آن زن اینجاست. در اتاقم! لباس سفید به تن کرده و آماده‌ی عروسیست. عصبانیست و می‌گوید که انتقام خواهد گرفت. تو قلبش را شکستی! او اکنون او می گوید که من خواهم مرد. کامپیسون و همسرش آرتور را به تختخواب برگرداندند. اما ساعت پنج صبح بود که فریادهایی از اتاقش شنیدند و سپس خیلی زود مرد.

من باید می فهمیدم که مشارکت با کامپیسون اشتباه است. سر انجام هر دو به خاطر چندین فقره جرم بازداشت شدیم و چه اتفاقی افتاد؟ او در دادگاه پشت سر هم دروغ میگفت. همه‌ی عمرم داخل و خارج از زندان مجرم بودم و به چهارده سال زندان محکوم شدم. کامپیسون یک جنتلمن بود. شخصیت خوب و دوستان مهمی داشت و تنها به هفت سال زندان محکوم شد.

مگویچ بسیار هیجان زده شده بود و مجبور شد تا برای آرام کردن خودش نفس عمیقی بکشد. ادامه داد: با خودم عهد کردم که وقتی او را در کشتی مخصوص نگهداری زندانیان ببینم صورت زیبایش را خرد کنم. داشتم می رفتم تا کارش را بسازم که یکی از نگهبانان جلویم را گرفت. موفق شدم به رودخانه پرم و فرار کنم. بدین شکل به مرداب‌ها و گورستان رسیدم. سپس پسرم پیپ به من گفت که کامپیسون هم به مرداب‌ها آمده. او باید مثل من فرار کرده باشد. بنابراین او را شکار و صورتش را خرد کردم و به داخل کشتی بازگرداندمش. در نتیجه زمانی که سربازها ما را دستگیر کردند او نمی توانست طعم آزادی را بچشد. دوباره زرنگی کرد. دوره‌ی مجازاتش به خاطر فرار از زندان کوتاه بود اما من دوباره به دادگاه برده شدم و تا ابد به استرالیا تبعید گشتم.

پس از یک لحظه سکوت پرسیدم: کامپیسون مرده است؟

مگویچ گفت: "اخیرا" چیزی درباره اش نشنیدم. اما اگر زنده باشد حتما آرزوی مرگم را خواهد داشت.

هربرت یادداشتی را که نوشه بود به من داد. آن یادداشت بدین شرح بود: نام برادر ناتنی خانم هاویشام آرتور است و کامپیسون همان مردیست که تظاهر میکرد عاشق خانم هاویشام شده است.

فصل چهاردهم

مقالات مجدد پیپ با استلا و خانم هاویشام

قبل از فرستادن مگویچ به خارج از کشور احساس کردم که باید با استلا و خانم هاویشام نیز ملاقات کنم. وقتی به خانه‌ی استلا در لندن رفتم فهمیدم که پیش خانم هاویشام بازگشته است بنابراین مگویچ را به هربرت سپردم و با کالسکه راهی شهری شدم که به خوبی آن را می‌شناختم. قبل از رفتن به خانه‌ی خانوم هاویشام برای صرف صبحانه به هتل رفتم. دیدن بنتلی درامل در آنجا بسیار شوکه کننده بود اما میتوانستم دلیل بازدیدش از منطقه را حدس بزنم.

او سریعاً "گارسون را صدا زد و با اطمینان از اینکه من میتوانم صدایش را بشنوم گفت: گوش کن. دوشیزه امروز اسب سواری نخواهد کرد. به یاد داشته باش من امشب اینجا شام نخواهم خورد و به منزل دوشیزه خواهم رفت.

DRAMEL با دانستن اینکه حرفش قلب مرا شکسته لبخند شریرانه‌ای به من زد. از هتل بیرون رفت و فریاد زد تا اسبش را بیاورند. آگر از استلا اسمی می‌برد او را کتک میزدم. از دستش بسیار عصبانی بودم و در مورد آینده ام بسیار ناراحت به همین دلیل نتوانستم صبحانه میل کنم و مستقیماً به خانه‌ی قدیمی رفتم.

خانم هاویشام و استلا را در یک اتاق با شمع‌هایی که مثل همیشه روشن بودند پیدا کردم. گفتم: ناراحت هستم. همانطور که شما همیشه می‌خواستید کسی را که هزینه‌ی تحصیلاتم را تامین می‌کرد پیدا کردم. آکنون می‌دانم که هرگز یک آدم ثروتمند و مهم نخواهم شد. بیشتر از این نمی‌توانم بگویم. این راز من نیست بلکه راز یک شخص دیگر می‌باشد.

با در نظر گرفتن اینکه بعدش چه خواهم گفت کمی مکث کردم.

خانم هاویشام که کنجدکاو شده بود گفت: ادامه بده.

گفتم: گمان می‌کرم شخصی که هزینه‌ی تحصیلاتم را تامین می‌کند شما هستید خانم هاویشام و شما نیز مرا به این اشتباه ترغیب کردید.

خانم هاویشام با عصبانیت فریاد زد: چرا بعد از این همه رنجی که کشیده ام باید در حق کسی لطفی کنم.

برای آرام کردنش سریعاً گفت: بلی. حق با شماست. اما شما بستگان خود را تشویق کردید که فکر کنند من وارث مقداری از ثروت شما خواهم بود.

سراسیمه فریاد زد: چرا باید چنین کاری بکنم؟

- اما آقای متیو پاکت و پرسش آدم های متفاوتی هستند. آنها حریص و خودخواه نیستند.

بلکه بخشنده و صادق می باشند. میخواهم شما این را بدانید.

با دقت به من نگاه کرد و گفت: چه چیزی برایشان می خواهی؟

در حالی که گونه هایم سرخ شده بود در جوابش گفت: پول. از شما می خواهم به دوستم هربرت کمک کنید تا شریک شرکتی شود که برایش کار می کند. من خودم دو سال پیش پرداخت پول آن را شروع کردم و در مرور آن چیزی به هربرت نگفتم. اما اکنون متوجه شده ام که نمی توانم به پرداخت پول ادامه دهم. این قسمتی از راز یک فرد دیگر است.

خانم هاویشام به شومینه و سپس دوباره به من نگاه کرد. پرسید: دیگر چی؟

در حالی که رو به استلا برگرداندم سعی کردم تا صدای لرزان خود را کنترل کنم. گفت: استلا من تو را دوست دارم. به شدت عاشقت شده ام.

او سرش را به نشانه تاسف تکان داد.

ادامه دادم: می دانم استلا. برای ازدواج با تو هرگز امیدی نداشته ام. اما از لحظه ای که برای اولین بار در این خانه دیدمت عاشقت شده ام. ترغیب خانم هاویشام به امیدواری ظالمانه بود. اما فکر نمی کنم که میخواست بی رحمی کند.

استلا با خونسردی تمام گفت: چیزی که می گویی قلب مرا تحت تاثیر قرار نمی دهد. من نمی توانم مانند تو عاشق شوم و در این باره هشدار داده بودم. اینطور نیست؟

با اندوه جواب دادم: بلی. اما باورم نمی شود.

- من این گونه بزرگ شده ام.

- بنتلی در امل به شهر آمد. حقیقت دارد که با او به اسب سواری میروی؟

با اندکی تعجب جواب داد: همه اش حقیقت دارد.

فریاد زدم: نه استلا. تو نمی توانی او را دوست داشته باشی.

گفت: مگر نشنیدی؟ من هرگز نمیتوانم عاشق کسی باشم. سپس اضافه کرد: اما چرا حقیقت را از تو پنهان کنم؟ با او ازدواج خواهم کرد.

با دستهایم سرم را پوشاندم. پس از یک لحظه سرم را بلند کردم و فریاد زدم خودت را زیر دست و پای حیوانی مانند او نیانداز! حتی آگر با من هم ازدواج نکنی آدم های دیگری وجود دارند که عاشقت هستند. هر یک از آنها هزاران بار بهتر از درامل می باشند.

پاسخ داد: من نمی توانم با مردی ازدواج کنم که انتظار دارد عاشقش باشم. درامل به اندازه‌ی کافی همسر خوبی برایم خواهد بود. تو به زودی مرا فراموش خواهی کرد.

گفتم: هرگز استلا. تو جزئی از من هستی. در هر خطی که می خوانم و هر منظره و رویایی که میبینم حضور داری. تا آخرین لحظه‌ی عمرم جزئی از من باقی خواهی ماند. خدا به همراحت.

برای یک لحظه دستانش را روی لبانم نگه داشتم. زمانی که داشتم آنجا را ترک می کردم چهره‌ی دوست داشتنی استلا با شگفتی به من نگاه می کرد. اما خانم هاویشام با نگاهی آمیخته به ترحم و گناه به من خیره شده بود.

همه چیز تمام شد. برای آرام کردن احساساتم کل مسیر برگشت به لندن را پیاده روی کردم. شب‌ها دروازه‌های تمپل همیشه بسته می شد اما دربان شیفت شب زمانی که نامم را به او گفتم اجازه داد تا داخل شوم. او به من پاکتی داد که به نشانی آقای پیپ فرستاده شده بود. داخل آن نوشتۀ‌ی ومیک بود که میگفت: به خانه برو.

فصل پانزدهم

پناهگاهی برای مگویچ

با نگرانی درباره‌ی دلایل هشدار و میک شب نا آرامی را در هتل سپری کرد. صبح زود برای دیدنش به قلعه رفت. به من گفت که شنیده است تحت نظر هستم و شخصی به دنبال پیدا کردن مگویچ است. او همچنین می‌دانست که کامپیسون زنده است و در لندن به سر می‌برد.

زمانی که نبودم و میک به هربرت هشدار داده بود که میهمانمان را به مکانی امن تر ببرد. کلارا معشوقه‌ی هربرت همراه پدرش در خانه‌ای که کنار یک رودخانه در نزدیکی دریای آزاد بود زندگی میکرد. هربرت اتاقی را برای مگویچ در آن خانه اجاره کرده بود. آنجا از مرکز لندن و خانه‌ی ما دور بود و ما به راحتی می‌توانستیم مگویچ را به وسیله‌ی قایق از آنجا به خارج از کشور بفرستیم.

و میک گفت: دوستمان اکنون آنجاست و امشب می‌توانی به دیدنش بروی. اما بعد از آن به آنجا بازنخواهی گشت. با قاطعیت اضافه کرد: و یادت باشد که پولش را بگیری. تو نمی‌دانی چه حادثه‌ای ممکن است در کمینش باشد. اجازه نده اتفاقی برای پولش بیافتد.

نمیتوانستم به و میک توضیح دهم که چه احساسی درباره‌ی پول مگویچ دارم. بنابراین حرفی نزدم. آن شب به خانه رفت و با کلارا دختر دوست داشتنی ای که عاشق هربرت بود ملاقات کردم. او و هربرت چه خوشبخت بودند. درباره‌ی استلا فکر کردم و بسیار ناراحت شدم. مگویچ آرام تر و دوست داشتنی تر از آخرین باری که او را دیده بودم به نظر می‌رسید. او همه‌ی چیزهایی را که برایش تدارک دیده بودیم پذیرفت و تشکر کرد. به خاطر خدا حافظی با او کمی متأسف شدم. تصمیم گرفتم تا یک قایق پارویی نزدیک اتاقمان نگه دارم. بنابراین من یا هربرت می‌توانستیم با قایق به بالا و پایین رودخانه برویم... آگر مگویچ ما را در رودخانه می‌دید میتوانست با کشیدن پرده‌های اتاقش نشان دهد که همه‌ی چیز روبه راه است. در چند هفته‌ی بعد زندگی روند عادی خود را طی میکرد. هربرت سرکار می‌رفت و شب‌ها با کلارا ملاقات می‌کرد. من در رودخانه قایق می‌راندم و منتظر اخباری از و میک بودم.

یک شب به جای این که در اتاقم به تنها بی مطالعه کنم به تاتری که آقای واپسل در آن بازی میکرد رفتم. او متوجه حضور من در میان تماشاچیان شد و به طرز بسیار عجیبی به من نگاه میکرد. پس از پایان نمایش یکدیگر را در بیرون از تاتر ملاقات کردیم.

"سریعاً" از من پرسید: آقای پیپ متوجه مردی که درست پشت سرتان نشسته بود نشدید؟
ناگهان خشکم زد. پرسیدم: آن مرد که بود؟

واپسل گفت: آقای پیپ، روز کریسمس را که یک پسر بچه بودید یادتان می‌آید. با سربازها به مرداب‌ها رفتیم و دو زندانی فراری را در حین دعوا با یکدیگر پیدا کردیم. خوب یکی از آن دو امشب...

در حالی که نفسم حبس شده بود پرسیدم: کدام یک؟
جواب داد: همان که صورتش خونی بود.

بنابراین کامپیسون هنوز داشت مرا تعقیب میکرد. می‌دانستم که خطر بزرگی مگویچ را تهدید میکرد. بعد از آن شب من و هربرت درباره‌ی این مشکل بحث کردیم و به یکدیگر قول دادیم که بیشتر از قبل مراقب باشیم. تقریباً "یک هفته‌ی بعد آقای جگرز را اتفاقی در خیابان دیدم. او مرا آن شب برای صرف شام دعوت کرد. و میک هم آنجا بود.

آقای جگرز به من گفت که خانم هاویشام قصد دارد برای یک مسئله‌ی کاری با من ملاقات کند. بنابراین گفتم که روز بعد به دیدنش خواهم رفت. سپس جگرز گفت: خوب پیپ! دوستان در امل جایزه‌ی بزرگش را به دست آورد. او با استلا ازدواج کرده است.

انتظار داشتم که یک روز این خبر را بشنوم اما هنوز به طرز وحشتناکی برایم شوکه‌کننده بود. جگرز ادامه داد: کنجکاوی بدانم که سرانجام کدامیک قوی تر خواهد بود؟ زن یا شوهر؟ در امل ممکن است که استلا را کتک بزند.

فریاد زدم: "مطمئناً" او آنقدرها هم شرور نیست که دست به چنین کاری بزنند.
جگرز گفت: ممکن است باشد یا نباشد. اما مطمئناً استلا از او با هوش تر است. باید صبر کنیم تا ببینیم.

چند لحظه بعد خدمتکار را در حال گذاشتن ظرف روی میز دیدم. به او خیره شدم. دقیقاً "عین آن چشم ها و دست ها را همین اخیراً" جایی دیده بودم. ناگهان کاملاً" مطمئن شدم که این زن مادر استلاست. سپس زمانی که با ویک خانه‌ی جگرز را ترک کردیم از او درباره‌ی خدمتکار کارفرمایش پرسیدم. به من گفت که او به شوهرش و یک زن دیگر حسادت کرده و همچنین متهم به قتل آن زن شده بود. جگرز وکالت او را پذیرفت و موفق شد ثابت کند که موکلش توان کافی را برای کشتن کسی ندارد. او همچنین مظنون به قتل دختر سه ساله اش که ناپدید شده بود شد. اما به واسطه‌ی استدلال زیرکانه‌ی جگرز دادگاه رای به بی‌گناهی او داد. بعد از دادگاه او شوهرش را ترک کرد و به خدمتکاری جگرز درآمد.

فصل شانزدهم

خانم هاویشام دلیل رنج پیپ را درک می کند.

زمانی که روز بعد به دیدن خانم هاویشام رفتم متوجه شدم که بنا به درخواست او خانه اش را تاریک تر از قبل کرده اند و اینکه با رفتن استلا چقدر تنها شده است. با اندوه به من نگاه کرد. در حالی که دستهایش را به سمتم دراز میکرد گفت: بگو پیپ. چگونه میتوانم به دوستت کمک کنم؟ آخرین بار چیزی در موردش گفته بودی. درباره ای قراردادی که بر اساس آن هربرت شریک شرکت کلاریکرز میشد توضیح دادم. هنوز باید نهضد پوند پرداخت میشد.

- آگر آن مبلغ را بپردازم تو خوشحالتر خواهی شد؟
- بیشتر از خوشحالتر!
- خودت چی پیپ؟ به کمک نیاز نداری؟
- چیزی وجود ندارد که شما از پس انجام آن برآید.
- یک فقره چک نوشت و آن را به من داد.
- پول را آقای جگرز به تو خواهد داد.

در حالی که تکه کاغذ دیگری را به من میداد افروز نامه روی این یادداشت نوشته شده است. آگر روزی توانستی زیر نامم بنویسی که "او را میبخشم" لطفاً این کار را انجام ده. گفتم: اووه خانم هاویشام! اکنون هم می توانم بنویسم. همه‌ی ما اشتباه می کنیم. من نمی توانم با کسی تندی کنم.

در مقابلم روی زانوها یش افتاد و فریاد زد: چه کرده ام پیپ! هرگز نباید استلا را آن گونه بزرگ می کردم یا اجازه می دادم که تو آسیب بیینی.

گفتم: ممکن است در مورد استلا چیزی بپرسم؟ چگونه و چرا او را به فرزند خواندگی پذیرفتید؟ با ملایمت گفت: پدر و مادرش را هرگز نمی شناختم. از جگرز خواستم تا دختر کوچکی برای فرزند خواندگی پیدا کند و او استلا را زمانی که حدوداً سه سالش می شد اینجا آورد.

حرف دیگری نزدیم. بنابراین آنجا را ترک کردم اما سر راهم که از باعچه‌ی قدیمی می‌گذشت احساس کردم که اتفاق بدی افتاده است. بنابراین به سمت پله‌ها دویدم تا بینم حال خانم هاویشام خوب است یا نه؟ وقتی در را باز کردم دیدم خانم هاویشام نزدیک شومینه نشسته بود. ناگهان یک شعله‌ی بزرگ اتاق را روشن کرد. خانم هاویشام رو به من کرد و جیغ زنان با عجله به سمت دوید. موها و لباس‌هایش آتش گرفته بود. به نحوی موفق شدم که باکتم او را پوشانم و با دستهایم شعله‌های آتش را خاموش کنم. دنبال یک دکتر فرستادم که زخم‌های او را تمیز کند.

تحت خواب خانم هاویشام روی میز غذا خوری بزرگی که کیک عروضیش قبلاً "آنچا بود قرار گرفت و خانم هاویشام با ملافه‌ای سفید به صورت نیمه هوشیار روی آن دراز کشید. نمی‌توانستم بمانم. او را به دست پزشکان و چند پرستار سپردم و به لندن بازگشتم. دست‌ها و بازوی راستم به شدت سوخته بود. اگرچه درد زیادی داشتم بی تاب بودم بدانم که آیا جای مگویچ امن است یا نه؟ هربرت در حالی که داشت دستهایم را به آرامی باندپیچی میکرد با ملایمت گفت: همه چیز روپراه است هندل. او خیلی بیشتر از قبل دلپذیرتر شده. اکنون او را واقعاً دوست دارم. دیروز داشت از گذشته اش برایم تعریف میکرد. ظاهراً یک بار با زن جوانی که به زن دیگری حسادت میکرده ازدواج می‌کند. دعوایی به راه می‌افتد و همسرش آن زن دیگر را می‌کشد. خوشبختانه در زمان محکمه اش وکیل باهوشی پیدا می‌شود و او را از قتل تبرئه می‌کند. مگویچ و او صاحب دختری بودند که مگویچ خیلی دوستش داشت. بعد از دادگاه همسر و بچه اش ناپدید می‌شوند و او گمان می‌کند که همسرش باید دخترشان را کشته باشد.

در حالی که تلاش میکردم هیجانم را کنترل کنم پرسیدم: دخترش چند سال داشت؟ هربرت گفت: اگر زنده باشد تقریباً همسن تو می‌شود.

گفتم: هربرت. من مریض، دیوانه یا هر چیز دیگری شده‌ام؟ هربرت پس از اینکه مرا به دقت معاینه کرد در جوابم گفت: اگر چه کمی هیجان زده به نظر میرسی اما نه.

گفتم: گوش کن هربرت. مگویچ پدر استلاست.

روز بعد علی رغم اینکه به خاطر سوختگی هایم احساس مريضی و ضعف داشتم به دفتر آقای جگرز رفتم. او اعتراف کرد که استلا دختر خدمتکارش است و توسط خانم هاویشام به فرزندی گرفته شده تا شناسی برای زندگی بهتر داشته باشد. با این حال حتی جگرز بزرگ هم نمی دانست که مگویچ پدر استلاست.

فصل هفدهم

پیپ در آستانهٔ مرگ

نهصد پوند خانم هاویشام را به شرکت کلاریکرز پرداخت کردم و از اینکه حداقل آیندهٔ هربرت تامین است خوشحال شدم. کلاریکرز داشت هربرت را برای افتتاح یک دفتر جدید به هندوستان می‌فرستاد. بنابراین در حالی که همزمان داشتم به دوست قدیمیم کمک میکردم از طرف دیگر او را از دست می‌دادم. و میک بمه ما توصیه کرد که در اواسط هفته مگوچ را از کشور خارج کنیم. بنابراین تصمیم گرفتیم که روز چهارشنبه قایق را به طرف پایین رودخانه کنار خانهٔ کلارا ببریم، مگوچ را سوار کنیم و به حرکتمان در مسیر پایین رودخانه به سمت اسکس ادامه دهیم. جایی که میتوانستیم یکی از کشتی‌های خارجی ای را که از بندرگاه لندن به مقصد آلمان یا هلند حرکت میکرد متوقف کنیم. خوشبختانه کسی ما را ندید یا به ما شک نکرد. دوستمان استارتاپ قبول کرد از آنجایی که دستهای من هنوز به شدت درد میکرد جای من پارو بزند. با این وجود زمانی که روز دوشنبه به اتاقمان بازگشتم در حالی که ذهنم پر از مقدمات سفرمان بود نامه ای را دیدم که مرا خطاب قرار می‌داد و به صورت دستی رسانده شده بود.

محظیات نامه بدین شکل بود: "اگر اطلاعاتی دربارهٔ میهمانت میخواهی امشب یا فردا شب باید به خانهٔ قدمی ای که در نزدیکی کورهٔ آهک پزی در مرداب‌ها قرار دارد بیایی. در این مورد چیزی به کسی نگو و تنها بیا. فرستی برای تأمل نداشتم. بار دیگر با عجله بیرون رفتم و به موقع سوارکالسکهٔ ظهر شدم. در شهر ایستادم تا حال خانم هاویشام را جویا شوم. به نظر می‌رسید که هنوز خیلی مریض است. سپس سریعاً" در تاریکی به سمت مرداب‌ها رفتم. زود به کورهٔ رسیدم. اگرچه همهٔ کارگران به خانهٔ هاویشان رفته بودند اما کورهٔ هنوز روشن بود. در خانهٔ قدمی را کشیدم تا باز شود. فکر میکردم که متروکه باشد اما در کمال تعجب یک عدد تختخواب همراه میز و شمع داخل آن وجود داشت. ناگهان شمع خاموش شد و از پشت سر مورد حمله قرار گرفتم و دستهایم با یک طناب کلفت به اطراف بدنم بسته شد. درد وحشتناکی در بازوهای زخمیم داشتم. در

یک لحظه شمع دوباره روشن شد و من فرد مهاجم را شناختم. دیدم که اورلیک در حال خوردن مشروب است و فهمیدم که در شرایط بسیار خطرناکی قرار گرفته است.

با تندی گفت: گیرت آوردم!

پرسیدم: چرا مرا اینجا آورده‌ای؟

در حالی که مستقیماً از بطری مشروب می‌نوشید گفت: نمی‌دانی؟ چون که تو دشمن من هستی.

کارم را در خانه‌ی خانم هاویشم به خاطر تو از دست دادم و همچنین اگر تو آنجا نبودی بایدی مرا دوست می‌داشت. از زمان کودکیت همیشه سر راهم قرار داشتی و من اکنون امشب جان تو را خواهم گرفت. احساس میکردم که داشتم به قبرم نگاه میکردم. هیچ راه فراری نبود.

اورلیک گفت: نمی‌خواهم چیزی از تو باقی بماند. بدن را داخل کوره خواهم انداخت. حتی لباس هایت هم سوزانده خواهد شد و تا صبح چیزی از تو باقی نخواهد ماند.

به کسی نگفته بودم که کجا میروم. هیچ کسی نمیدانست کجا باید دنبالم بگردد. او با لبخند بی رحمانه‌ای گفت: تقصیر تو بود که خواهر زشت مورد حمله قرار گرفت. من این کار را انجام دادم. او را با زنجیر آهنه ای که زندانیت در مرداب‌ها جاگذاشته بود زدم. اما این کار را به خاطر نفرت از تو انجام دادم.

دوباره مشروب خورد. مشروب داخل بطری داشت کمتر و کمتر میشد. فهمیدم که با خالی شدن بطری زندگی من هم پایان خواهد یافت.

گفت: من درباره‌ی زندانی ای که پنهانش می‌کنی همه چیز را می‌دانم. در خارج از اتاق‌تان و روی پله‌ها منتظر تان می‌ماندم و نگاه‌تان میکردم. یک بار روی من افتادی. دوستی دارم که به پلیس درباره‌ی زندانیت گفته است. بلی، کامپیسون مطمئن خواهد شد که او به دار آویخته شده زمانی که تو مرده‌ای.

آخرین قطره‌ی مشروب از گلویش پایین رفت. چکشش را برداشت و به سمت من آمد تا جایی که میتوانستم بلند فریاد زدم: میخواهم مبارزه کنم. ناگهان در باز شد و هربرت و استارتاپ شتابان داخل شدند. اورلیک با فریاد خشنی از روی میز پرید و در تاریکی فرار کرد. دوستانم نامه‌ی اورلیک را پیدا کرده بودند که آن را از روی عجله داخل اتاقم روی زمین انداخته بودم. آنها تا حدی از

محتوای نامه شک کرده بودند که نقشه‌ی شومی در کار است. بنابراین مستقیماً "به شهر و از آنجا به مرداب‌ها آمده بودند تا مرا پیدا کنند. خوشبختانه خیلی به موقع رسیدند. آنها مرا آن شب به لندن برداشتند و کل روز بعد به دقت از من مراقبت نمودند. بنابراین آگر چه بازویم هنوز درد میکرد و ضعیف بودم به اندازه‌ی کافی برای سفری که قرار بود روز چهارشنبه انجام شود آماده بودم.

فصل هجدهم

پایان داستان مگویچ

وقتی با خوشحالی به پایین رودخانه رفتیم صبح شده بود. هوا سرد و آفتابی بود. من قایق را هدایت میکردم و هربرت و استارتاپ هم پارو میزدند. مگویچ در خانه‌ی کلارا متظرمان بود. ردای سیاه رنگی به تن داشت. زمانی که به زحمت داشت داخل قایق می‌نشت دستش را روی شانه ام گذاشت و گفت: پسر عزیزم ممنونم.

کل روز به سمت شرق که پایین رودخانه میشد پارو زدیم و همیشه به دورو اطراف نگاه می‌کردیم تا ببینیم که کسی ما را تعقیب نمی‌کند. مگویچ در حالی که پیش را می‌کشید و آب را تماشا میکرد کاملاً خوشحال به نظر می‌رسید. گفت: نمی‌دانی پیپ، اینکه با پسر عزیزم در هوای آزاد باشم چقدر لذت بخشن است.

گفتم: فردا کاملاً آزاد و در امان هستی.

گفت: امیدوارم. اما نگاه به آینده درست مثل جستجو کردن انتهای این رودخانه می‌باشد. این طور نیست؟

مگویچ بعد از گفتن این حرف ساكت شد. تصمیم گرفتیم شب را در بار کوچکی که کنار رودخانه قرار داشت سپری کنیم. امن به نظر می‌رسید زیرا مشتری‌های دیگری آنجا نبودند. اما مالک بار سوالی پرسید که ما را نگران کرد. گفت: آقایان، آن قایقی را که از اینجا می‌گذشتند یدید؟ چهار مرد در آن پارو می‌زدند و دو نفر دیگر هم روی عرشه بودند. چندین بار به بالا و پایین رودخانه رفته‌اند. ممکن است ماموران گمرک باشند.

زمانی که تنها شدیم به طور محربمانه درباره‌ی این اطلاعات بحث کردیم. سرانجام تصمیم گرفتیم که بخواییم و صبح روز بعد به موقع حرکت کنیم تا سوار کشتب ای که عازم هامبورگ بود شویم. صبح زود بیدار شدم و زمانی که از پنجره به بیرون نگاه کردم دیدم دو مرد دارند قایقمان را وارسی می‌کنند اما هربرت یا استارتاپ را بیدار نکردم. آنها که کل دیروز را پارو زده بودند به استراحت نیاز داشتند. صبح دیرهنگام تا مرکز رودخانه پارو زدیم. می‌توانستیم کشتب هامبورگ را که داشت

نژدیک میشد بینیم. مگویچ و من کیف هایمان را برداشتم و با هربرت و استارتاپ خدا حافظی کردیم. بنابراین آماده شدیم تا کشتی را متوقف کرده و سوار عرشه‌ی آن شویم. ناگهان قایقی که در آن چهار مرد پارو می‌زدند از ناکجا آباد ظاهر شد و خیلی سریع به وسط رودخانه نژدیک ما آمد. مرد پنجم قایق را هدایت می‌کرد و مرد ششم که صورتش را بردا پوشانده بود دستور العمل هایی را در گوشی به سکاندار می‌گفت. همه‌ی آنها به ما خیره شده بودند.

سکاندار فریاد زد: شما کنار خود زندانی ای دارید که از استرالیا بازگشته است. آن مردی که ردا به تن کرده. نامش مگویچ است. من مامور گمرک هستم و او را بازداشت خواهم کرد. قایق آنها داشت به قایقمان می‌رسید. کشتی هامبورگ تقریباً بالای سرمان بود و کاپیتان فریاد می‌زد که موتورها را خاموش کنند. اما خیلی دیر شده بود. در این لحظه مامور گمرک دستش را روی شانه‌ی مگویچ گذاشت و مگویچ ردای مرد دیگری را که داخل قایق بود از جلوی صورتش کنار زد. آن مرد کامپیسون بود. به محض اینکه صورتش را دیدم از پشت داخل آب افتاد. در چهره اش ترس نمایان بود. کشتی غول پیکر تصادف بزرگی با قایقمان کرد. ماموران گمرک موفق شدند تا من، هربرت و استارتاپ را روی عرشه‌ی قایقشان سوار کنند. اما قایق ما غرق شد و دو زندانی یعنی مگویچ و کامپیسون ناپدید شده بودند. با این حال مگویچ را که به شدت زخمی شده بود زود پیدا کردیم و او را به داخل قایق کشیدیم. به من گفت که با کامپیسون داخل آب افتاده بود و سپس کشتی با او برخورد کرده است. حرفش را باور کردم. آن روز هیچ اثری از کامپیسون نبود. چند روز بعد جسدش پیدا شد. مگویچ به زندان برده شده بود تا روز دادگاهش فرا برسد. ترتیبی دادم تا جگرز وکالت او را بر عهده گیرد. اما جگرز به من هشدار داد که تقریباً هیچ امیدی برای نجات او وجود ندارد.

کیف پول ضخیم مگویچ در دست پلیس بود و ومیک به خاطر این موضوع از دست من بسیار ناراحت شده بود. گفت: آقای پیپ! واقعاً آن همه پول را از دست دادید؟ کامپیسون بسیار مصمم بود که انتقامش را از مگویچ بگیرد و شما موفق به نجات او نشدید. اما مطمئناً می‌توانستید پولش را حفظ کنید. می‌توانم از شما درخواستی داشته باشم آقای پیپ؟ ممکن است صبح روز دو شنبه برای قدم زنی با من بیایید؟

درخواست عجیبی به نظر می رسید و آگرچه واقعاً "نمیخواستم بپذیرم او مودبانه اصرار میکرد. دو شنبه صبح زود به قلعه رسیدم و پس از صرف یک لیوان رم و شیر به دل جاده زدیم. و میک ناگهان گفت: خوب! خوب! اینجا یک کلیسا قرار دارد. بیا داخلش شویم. وقتی داخل شدیم دوباره غافلگیر شدم.

دوباره گفت: خوب! خوب! بین چه چیزی در جیب هایم پیدا کرده ام. بیا آنها را پوشیم. در حالی که دو جفت دستکش سفید پیدا کرده بود و دهان صندوق پستیش تا جای ممکن باز مانده بود به چیزی شک کردم. وقتی دیدم که پدر سالخورده اش با دوشیزه ای داخل شد فهمیدم که حدسم درست است.

و میک در حالی که هنوز تظاهر می کرد که هیجان زده است گفت: خوب! خوب! این پدرم است و ایشان خانم اسکیفتز. وقت عروسیست. بنابراین و میک و خانم اسکیفتز باهم ازدواج کردند و سپس همه ما در بار کوچکی که نزدیک کلیسا بود جشن گرفتیم. برای و میک خوشحال بودم. با این حال نمی توانستم نگران مگوییچ نباشم. او که به شدت زخمی شده بود در بیمارستان زندان به سر می برد. هر روز می توانستم آنجا ملاقاتش کنم. برایش کتاب می خواندم، حرف می زدم و هر کاری که می توانست موجب راحتی او شود انجام می دادم. اما می دیدم که روز به روز ضعیف تر می شود آگرچه شکایتی نمیکرد. برای نگهبانان زندان او یک مجرم خطرناک بود اما برای من مردی بدبوخت بود که حداقل خوبی هایی داشت. اکنون نمی توانستم ترکش کنم.

در دادگاه حق با جگرز بود. قاضی تصمیم گرفت که مگوییچ، زندانی تبعیدی که به انگلستان بازگشته بود، باید اعدام شود. نمی توانستم چنین مجازات وحشتناکی را بپذیرم. بنابراین تا جایی که به ذهنم می رسید به همه افراد مهم نامه نوشتم و از آنها خواستم تا مگوییچ را ببخشنند اما هیچکدام کمکی نکردند.

در ملاقات روزانه ام با مگوییچ متوجه شدم که حالت دارد بدتر می شود. روی تخت دراز کشید و به آرامی به سقف سفید رنگ نگاه کرد. گاهی اوقات نمی توانست صحبت کند و فقط دستم را فشار می داد.

یک شب زمانی که وارد اتاقش شدم با بی حالی به من لبخند زد. گفت: پسر عزیزم! هرگز دیر نمی کنی.

گفتم: نمی خواهم حتی یک لحظه از زمان ملاقات با تو را از دست بدهم.

گفت: ممنونم پسر عزیزم. خدا به همراحت! تو هرگز مرا ترک نکردی.

اینها آخرین کلماتی بود که گفت. دستم را روی سینه اش گذاشت و زمانی را که می خواستم او را ترک کنم به یاد آوردم. دستهایش را روی دستانم گذاشت.

گفتم: مگویچ عزیزم، گوش کن. تو فرزندی داشتی که عاشقش بودی و گمش کردی. دستم را به آرامی فشد.

ادامه دادم: او زنده است. دوشیزه ای بسیار زیبا شده و من عاشقش هستم.

آن قدر ضعیف شده بود که نمی توانست چیزی بگوید. تنها موفق شد که دستم را روی لبس بگذارد. سپس با آرامش به سقف سفیدی که بالای سرش بود دوباره نگاه کرد. به آرامی چشمانش را بست و سرش کاملا روی قفسه‌ی سینه اش افتاد و مرد.

فصل نوزدهم

یک عروسی

هیجان این اتفاقات مرا برای چند هفته به طور جدی بیمار کرد. هربرت از طرف کلیکرز برای یک سفر کاری به خارج از کشور رفت و بود. اگر جو خبر بیماری مرا نمی شنید و برای مراقبت از من به لندن نمی آمد کسی نبود از من پرستاری کند. وقتی حالم بهتر شد جو تعدادی از اخبار محلی را با من در میان گذاشت. خانم هاویشام مرده و همه‌ی ثروتش به استلا رسیده بود البته به جز چهار هزار پوند که متیو پاکت وارت آن میباشد. اورلیک به خاطر ورود به خانه‌ی پامبل چاک و دزدیدن پول او توسط پلیس بازداشت شده بود.

دوست عزیزم جو مثل همیشه به نظر می‌رسید. اما وقتی حالم بهتر شد به من یادآوری کرد که من یک جنتلمن هستم و دوباره مرا آقا صدا میزد و یک صبح زمانی که از خواب بیدار شدم متوجه شدم که رفته بود.

تصمیم گرفتم برای تشکر از همه‌ی کمک‌های جو به دهکده بروم و برنامه‌ای را که مدتی در موردش فکر کرده بودم عملی کنم. قصد داشتم با بایدی ازدواج کنم و می‌دانستم که با او خوشبخت خواهم شد.

بنابراین مثل همیشه با کالسکه به شهر قدیمی رفتم و تا آهنگری پیاده روی کردم. اما زمانی که نزدیکتر شدم صدای چکش جو را نشنیدم و دیدم که به پنجره‌ها پرده‌ی سفید وصل شده و همه‌جا پر از گلهایی به رنگ روشن است. نگاهان جو و بایدی را دست در دست هم دیدم. بایدی با خوشحالی فریاد زد: پیپ و دوید تا مرا ببوسد.

گفت: پیپ! امروز روز عروسیم است و با جو ازدواج می‌کنم.

هنوز از آن مریضی بهبود نیافته بودم که شوک بسیار بزرگ دیگری بر من وارد شد. مجبور شدنند برای ورود به داخل خانه کمک کنند و مرا روی یک صندلی گذاشتند تا استراحت کنم. هر دوی آنها از اینکه من به طور اتفاقی آمده بودم تا روزشان را بسازم بسیار خوشحال بودند.

از اینکه وقتی جو داشت از من مراقبت می‌کرد چیزی از برنامه‌ام به او نگفته بودم خوشحال بودم.

گفتم: بایدی عزیزم، بهترین شوهر دنیا نصیحت شده است.

در جوابم گفت: خیلی دوستش دارم.

ادامه دادم: و تو جوی عزیز بهترین همسر دنیا را به دست آورده ای و او تو را حتی بیشتر از آنچه استحقاقش را داری خوشبخت خواهد کرد!

جو بازویش را بالای چشمانش گذاشت

ادامه دادم: از صمیم قلب بابت همه‌ی کارهایی که برایم انجام داده اید از شما سپاس‌گزارم. بگویید که مرا به خاطر بدی و ناسپاسیم نسبت به خودتان می‌بخشید و در آینده با دید بهتری درباره‌ی من فکر می‌کنید.

جو گفت: اووه پیپ دوست عزیزم! خداوند می‌داند که ما تو را می‌بخشیم. البته اگر چیزی برای بخشش وجود داشته باشد. بنابراین کارگاه را ترک کردم و با کار کردن به عنوان کارمند شرکت هربرت زندگی جدیدی را شروع نمودم. در حالی که هربرت برای ازدواج با کلارایش به انگلستان بازگشت به دفتر جدید در هندوستان فرستاده شدم تا مسئولیت آنجا را بر عهده بگیرم. هربرت و همسرش از من دعوت کردند تا همراه آنها زندگی کنم و همه‌ی ما برای سالها در هندوستان ماندیم. سر انجام من هم یکی از شرکای شرکت شدم. سخت و صادقانه کار کردیم و سود زیادی به جیب زدیم.

یازده سال بعد به انگلستان بازگشتم و دوباره به دیدن جو و بایدی رفتم. البته در این مدت مرتباً به آنها نامه مینوشتم.

یک شب در ماه دسامبر به آرامی در آشپزخانه‌ی قدیمی را باز کردم و دیدم که پیپ کنار جو در جای قدیمی من نشسته است. جو و بایدی صاحب پسری شده بودند که اسم من را رویش گذاشته بودند. او خیلی شبیه من به نظر می‌رسید. آنها هم همچنین یک دختر کوچک داشتند و شادترین پدر و مادر دنیا بودند.

بایدی بعد از شام به آرامی به من گفت: آیا او را کاملاً "فراموش کرده ای؟" به عنوان یک دوست قدیمی به من بگو.

گفتم: بایدی عزیزم من هرگز او را نمی توانم فراموش کنم. اما همه اش رویایی بود که تمام شده است.

اما مخفیانه برنامه ریزی کردم تا تنها یی به دیدن دوباره‌ی خانه‌ی قدیمی خانم هاویشام بروم. در طول مسیر استلا را به یاد می آوردم. شنیده بودم که در امل با او ظالمانه رفتار میکرد و آنها از هم جدا شده بودند و در امل دو سال پیش فوت شده بود. شاید حالا دوباره با مرد دیگری ازدواج کرده باشد. خانه‌ی قدیمی تخریب شده بود و چیزی جز کپه‌های سنگی که داخل باعچه بود نمانده بود. زیر نور ماه با اندوه داشتم دور و اطراف قدم میزدم تا اینکه ناگهان چهره‌ی زنی را در سایه دیدم. نزدیکتر شدم و ناگهان فریاد زدم: استلا!

در جوابم گفت: مرا شناختی؟ خیلی عوض شده‌ام.

پیتر شده بود اما هنوز زیبا بود. هرگز قبل‌چنین نور لطیفی را در آن چشمان همیشه معروف ندیده بودم یا آن حس دوستانه‌ای را که با لمس دستها یش که زمانی سرد بود احساس نکرده بودم.

- عجیب است استلا! سالها پیش یکدیگر را برای اولین بار به طور اتفاقی اینجا دیدیم.

- بلی عجیب است! با اینکه این ملک به من تعلق دارد اما سالهاست که اینجا نیامده‌ام. از

خودت بگو. هنوز در خارج از کشور زندگی میکنی؟

- بلی. زندگی خوبی در هندوستان دارم.

- اغلب به تو فکر میکرم. از وقتی شوهرم فوت کرده جایی برایت در قلبم باز کردم.

- تو همیشه در قلب من بوده‌ای.

برای چند لحظه سکوت حکم فرما شد.

- فکر نمیکنم از تو خدا حافظی کنم.

- خدا حافظی در دنیاک است استلا.

- اما آخرین بار گفتی که خدا به همراه است. اکنون هم میتوانی این را بگویی. اکنون که میفهمم چقدر مرا دوست داشته‌ای. اکنون که این همه رنج کشیده‌ام. اکنون که فرد بهتری شده‌ام. بگو که دوست هم خواهیم بود.

خیلی مشتاقانه تر از قبل سخن می گفت. دستش را گرفت و گفتم: دوست هم خواهیم بود.

او گفت: و دوستیمان ادامه خواهد داشت حتی اگر از هم جدا شویم.
دست در دست هم قدم زنان از باغچه‌ی قدیمی خارج شدیم. همانطور که مه صبحگاهی مدت‌ها
قبل زمانی که برای اولین بار آهنگری را ترک کرده بودم بالا آمده بود اکنون مه عصرگاهی داشت
بالا می‌آمد و من زیر نور روشن ماه هیچ سایه‌ای از یک جدایی دیگر از استلا
نمی‌دیدم.

پایان